

Bratislavský
samosprávny
kraj

Správa o plnení Stratégie rozvoja vidieka BSK 2016 – 2020 za rok 2016

Obsah

Úvod	3
Prioritná oblasť 1 Ľudský kapitál a miestna ekonomika	4
Opatrenie č.1.1 Sieťovanie, posilňovanie vzájomnej spolupráce a vzájomnej informovanosti všetkých subjektov pôsobiach v oblasti rozvoja vidieka.....	4
Opatrenie č. 1.2 Podpora miestnej ekonomiky a identity územia	17
Prioritná oblasť 2 Lepšie využitie a obnova krajinného a kultúrneho potenciálu	21
Opatrenie č.2.1 Zachovávanie a rozvoj tradícií	22
Opatrenie č. 2.2 Ochrana a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva.....	28
Prioritná oblasť 3 Zlepšenie dopravnej infraštruktúry, podpora mobility a alternatívnych foriem dopravy.....	33
Opatrenie č. 3.1 Zlepšenie dopravnej infraštruktúry, podpora mobility a alternatívnych foriem dopravy.....	33
Opatrenie č. 3.2 Revitalizácia obcí a zlepšenie dostupnosti a kvality zdravotníckych, sociálnych a vzdelávacích služieb.....	35

Úvod

Odbor stratégie, územného rozvoja a riadenia Bratislavského samosprávneho kraja (ďalej len „OSÚRaRP“) predložil na Zastupiteľstvo BSK dňa 22.04.2016 materiál Schválenie Stratégie rozvoja vidieka Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2016 – 2020 (ďalej len „Stratégia“). V rámci Uznesenia Z BSK č.34/2016 schválili poslanci samotný dokument Stratégie, ale taktiež povinnosť predkladať Z BSK hodnotiacu správu o plnení úloh vyplývajúcich zo Stratégie za predchádzajúci kalendárny rok pravidelne raz za rok najneskôr v termíne k 30. júnu daného kalendárneho roka.

Samotná hodnotiacia správa Stratégie rozvoja vidieka BSK 2016 – 2020 sa delí na tri hlavné kapitoly, podľa troch prioritných oblastí, ktoré boli definované v rámci strategicko-implementačnej časti. Jednotlivé kapitoly obsahujú informácie o zrealizovaných aktivitách v rámci jednotlivých prioritných oblastí, ako aj informácie o napĺňaní výstupov, výsledkov a dopadov, ktoré boli zadefinované pri tvorbe stratégie. Štruktúra strategicko-implementačnej časti samotnej stratégie je nasledovná:

1. Prioritná oblasť 1 Ľudský kapitál a miestna ekonomika

- 1.1. Opatrenie č. 1.1 Sieťovanie, posilňovanie vzájomnej spolupráce a vzájomnej informovanosti všetkých subjektov pôsobiach v oblasti rozvoja vidieka
- 1.2. Opatrenie č.1.2 podpora miestnej ekonomiky a identity územia

2. Prioritná oblasť 2 Krajinný a kultúrny potenciál

- 2.1. Opatrenie č. 2.1 Zachovávanie a rozvoj tradícií
- 2.2. Opatrenie č. 2.2 Ochrana a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva

3. Prioritná oblasť 3 Dostupnosť a vybavenosť sídel

- 3.1. Opatrenie č. 3.1 Zlepšenie dopravnej infraštruktúry, podpora mobility a alternatívnych foriem dopravy
- 3.2. Opatrenie č. 3.2 Revitalizácia obcí a zlepšenie dostupnosti a kvality zdravotníckych, sociálnych a vzdelávacích služieb

Prioritná oblasť 1 Ľudský kapitál a miestna ekonomika

V rámci prioritnej osi 1 sú definované dve opatrenia:

- Opatrenie č.1.1 Sieťovanie, posilňovanie vzájomnej spolupráce a vzájomnej informovanosti všetkých subjektov pôsobiach v oblasti rozvoja vidieka;
- Opatrenie č.1.2 podpora miestnej ekonomiky a identity územia.

Opatrenie č.1.1 Sieťovanie, posilňovanie vzájomnej spolupráce a vzájomnej informovanosti všetkých subjektov pôsobiach v oblasti rozvoja vidieka

Výstupy (na úrovni aktivít):

Ukazovateľ	Počiatočné hodnoty	Stav po roku 2016
Počet partnerov zapojených do Rady pre rozvoj vidieka	0	0
Počet informačných a vzdelávacích workshopov, konferencií a pod.	3	9
Informačný systém o území	0	1

Výsledky (na úrovni opatrení):

Počet vzájomne podporených aktivít/ projektov	0	109 ¹
---	---	------------------

Odbor stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov nadviazal v priebehu roka 2016 spoluprácu s novovzniknutou Regionálnou anténou Národnej siete rozvoja vidieka pre Bratislavský kraj (ďalej len „Anténa“). Anténou pre Bratislavský kraj je spoločnosť Cemi s.r.o., čo je profesionálna organizácia ktorej hlavným cieľom je napomáhanie k efektívnejšiemu čerpaniu externých zdrojov v rámci Programu rozvoja vidieka SR 201 – 2020. Medzi hlavné aktivity Antény patria najmä vzdelávacie a informačné aktivity, výmena skúseností s implementáciou PRV SR 2014 – 2020, odborné exkurzie do zahraničia zamerané na témy rozvoja vidieka, národná a nadnárodná spolupráca na regionálnej úrovni, účasti na výstavách zameraných na poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a propagačno-informačné aktivity. OSÚRaRP nadviazal kontakty so spomínanou regionálnou anténou najmä z dôvodu zámeru vytvorenia Rady rozvoja vidieka Bratislavského kraja (ďalej len „Rada“), ktorá mala združovať všetkých významných aktérov rozvoja vidieka na území kraja. Zo strany OSÚRaRP bol vypracovaný predbežný zoznam navrhovaných členov, medzi ktorými významnú časť tvorili zástupcovia verejno-súkromných partnerstiev z územia Bratislavského kraja, ktoré sa budú uchádzať o štatút Miestnej akčnej skupiny (ďalej len „MAS“).

MAS je zoskupenie predstaviteľov verejných a súkromných miestnych spoločensko-hospodárskych záujmov, v ktorých na úrovni rozhodovania nemajú orgány verejnej moci ani žiadna záujmová skupina viac ako 49% hlasovacích práv. MAS je právnickou osobou podľa zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní

¹ 21 projektov reálne realizovaných v rámci schémy na podporu rozvoja vidieka v roku 2016, 13 projektov reálne realizovaných v rámci schémy na podporu turizmu v roku 2016, 39 projektov schválených v rámci výzvy na podporu rozvoja vidieka v roku 2017 a 36 projektov schválených v rámci výzvy na podporu turizmu v roku 2017

občanov v znení neskorších predpisov, ktorej schválená stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou a udelený štatút MAS

Kritériá pre vytvorenie MAS:

- Pre pôsobnosť MAS je oprávnené celé vidiecke územie SR
- Minimálny počet obcí tvoriacich MAS je 7
- Počet obyvateľov MAS musí byť vyšší ako 10 000 obyvateľov a nesmie prekročiť počet 150 000 obyvateľov.
- Hustota obyvateľstva územia MAS nesmie presiahnuť hodnotu 150 obyvateľov/km²
- Z podpory sú vylúčené krajské mestá s výnimkou ich prímestských častí do 5 000 obyvateľov. Z podpory sú zároveň vylúčené aj obce s počtom obyvateľov nad 20 000, tieto môžu byť súčasťou MAS, ale nemôžu byť príjemcom podpory, príjemcom podpory tiež nemôžu byť organizácie nimi zriadené, pričom subjekty z ich území môžu byť príjemcom podpory,
- MAS musí mať vypracovanú stratégiu miestneho rozvoja s jasne formulovanými cieľmi a opatreniami, ktoré budú prispievať k podpore miestneho rozvoja. Stratégia musí obsahovať definované povinné časti a musí byť vypracovaná v súlade s definovanou osnovou stratégie
- Územie, na ktoré sa vzťahuje stratégia musí pokrývať súvislé vidiecke územie, zaberajúce katastre všetkých zahrnutých obcí v rámci územia žiadajúceho o podporu, ktoré je sformované na princípe spoločného záujmu
- Stratégia vypracovaná MAS je stratégiou CLLD, je vypracovaná ako multifondová – zahŕňa opatrenia financované z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), ako aj z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR)
- MAS má právnu subjektivitu, je zastúpená občianskym združením v zmysle zákona č.83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov
- Členovia MAS musia pôsobiť na území MAS, teda mať na území MAS trvalý alebo prechodný pobyt, sídlo alebo prevádzku

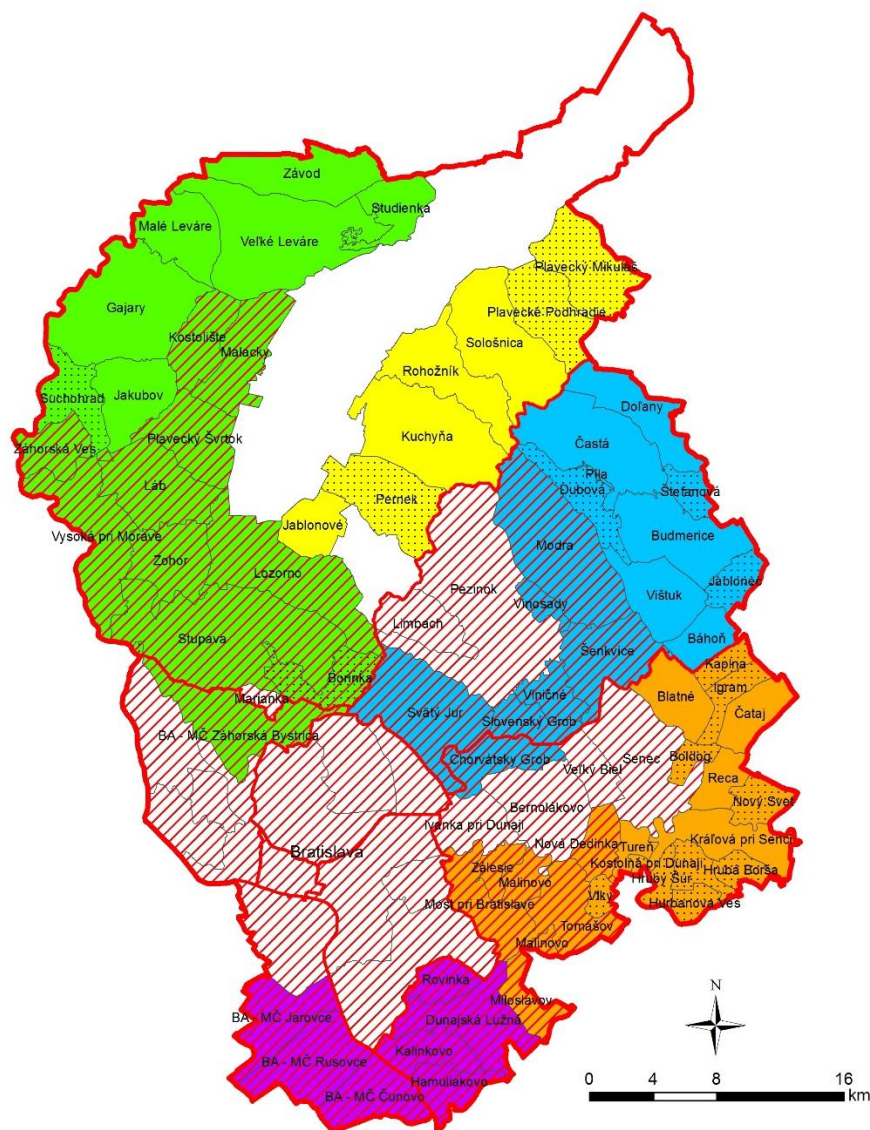
MAS môže v rámci svojej stratégie podporovať projekty zamerané na:

- Investície do hmotného majetku – podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov, podpora pre investície na spracovanie/uvádzanie na trh a/alebo vývoj poľnohospodárskych výrobkov, podpora na investície do infraštruktúry súvisiacej s vývojom, modernizáciou alebo prispôbením poľnohospodárstva a lesného hospodárstva
- Podpora na investície do preventívnych opatrení zameraných na zníženie následkov pravdepodobných prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí a katastrofických udalostí
- Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov, pomoc na začatie podnikateľskej činnosti na rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov, podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností
- Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie, podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie, podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry

- Podpora na prevenciu škôd v lesoch spôsobených lesnými požiarimi a prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami, podpora na obnovu lesov poškodených lesnými požiarimi a prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami, podpora na investície do zlepšenia odolnosti a environmentálnej hodnoty lesných ekosystémov, podpora investícií do lesníckych technológií a spracovania, do mobilizácie lesníckych výrobkov a ich uvádzania na trh
- Podpora na zriaďovanie a prevádzku operačných skupín Európskeho inovačného partnerstva (EIP) zameraných na produktivitu a udržateľnosť poľnohospodárstva, podpora na pilotné projekty a na vývoj nových výrobkov, postupov, procesov a technológií, spolupráca medzi malými hospodárskymi subjektmi pri organizácii spoločných pracovných procesov a spoločnom využívaní zariadení a zdrojov a pri rozvoji služieb v oblasti cestovného ruchu/ ich uvádzania na trh, podpora na horizontálnu a vertikálnu spoluprácu medzi subjektmi dodávateľského reťazca pri zriaďovaní a rozvoji krátkych dodávateľských reťazcov a miestnych trhov

V rámci Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 bolo na podporu uskutočňovania operácií v rámci stratégií MAS pre Bratislavský kraj vyčlenených 3 174 0 21 EUR z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a z Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 - 2020 to bolo 1 000 000 EUR z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. **Celkové verejné výdavky vrátane štátneho spolufinancovania na podporu MAS v Bratislavskom kraji dosiahli pre obdobie 2014 - 2020 hodnotu 7 655 385,86 EUR.**

Mapa č.1: Verejno-súkromné partnerstvá v Bratislavskom kraji uchádzajúce sa o štatút MAS

Legenda

	hranica BSK		MAS Dolné Záhorie		MAS Dunaj
	hranica okresu		MAS Podhoran		obce pre dopytové územie PRV
	hranica obce		MAS Malokarpatský región		územie UMR
			MAS Malodunajsko		

Zdroj: BSK

V rámci kraja sa o štatút MAS uchádza celkovo 5 občianskych združení: Dolné Záhorie, Podhoran, Malokarpatský región, Malodunajsko a Dunaj. Z dôvodu zrušenia až dvoch výziev na predkladanie žiadostí o schválenie stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou a udelenie štatútov miestnych akčných skupín, stále nebol ukončený proces výberu a udeľovania štatútov miestnej akčnej skupiny. OSÚRaRP intenzívne pripomienkoval a komunikoval s Riadiacim orgánom pre PRV SR 2014 – 2020 (ďalej len „RO PRV SR 2014 – 2020“) ohľadom prepracovania financovania miestnych akčných skupín, ktorý by zabezpečil podporu väčšieho počtu OZ na území Bratislavského kraja. Napriek skutočnosti, že tieto pripomienky neboli zo strany RO PRV SR 2014 - 2020 v roku 2016 akceptované, aktuálne

nastavenie systému výberu miestnych akčných skupín podľa poslednej výzvy na predkladanie žiadostí o schválenie stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou a udelenia štatútov MAS zo dňa 02.05.2017 aspoň do určitej miery spĺňa pôvodné pripomienky OSÚRaRP. Samotný proces výberu by mal byť ukončený v treťom kvartáli roku 2017. **Vzhľadom na vyššie popísané skutočnosti nemalo opodstatnenie zvolávať Radu rozvoja vidieka bez kľúčových partnerov.** Prvé stretnutie Rady je plánované po udelení štatútov miestnych akčných skupín vybraným občianskym združeniam, pričom sa predpokladá termín štvrtý kvartál roka 2017. V rámci prvého stretnutia rady by malo byť schvaľovanie akčného plánu Stratégie rozvoja vidieka BSK na roky 2018 – 2019.

Tabuľka č.1: Zoznam verejno-súkromných partnerstiev uchádzajúcich sa o štatút MAS

Č.	Malodunajsko	Dolné Záhorie	Malokarpatský región	Podhoran	Dunaj
1	Blatné	Borinka	Báhoň	Jablonové	Čunovo
2	Boldog	Gajary	Budmerice	Kuchyňa	Jarovce
3	Čataj	Jakubov	Chorvátsky Grob	Pernek	Rusovce
4	Hrubá Borša	Kostolište	Častá	Plavecké Podhradie	Dunajská Lužná
5	Hrubý Šúr	Láb	Doľany	Plavecký Mikuláš	Hamuliakovo
6	Hurbanova Ves	Lozorno	Dubová	Rohožník	Kalinkovo
7	Igram	Malé Leváre	Jablonec	Sološnica	Rovinka
8	Kaplna	Plavecký Štvrtok	Modra	Plavecký Peter	
9	Kostolná pri Dunaji	Studienka	Píla	Prievaly	
10	Kráľová pri Senci	Stupava	Slovenský Grob	Cerová	
11	Malinovo	Suchohrad	Svätý Jur	Jablonica	
12	Miloslavov	Veľké Leváre	Šenkvice	Osuské	
13	Most pri Bratislave	Vysoká pri Morave	Štefanová	Hradište pod Vrátnom	
14	Nová Dedinka	Záhorská Ves	Viničné	Prietrž	
15	Nový Svet	Závod	Vinosady	Hlboké	
16	Reca	Zohor	Vištuk		
17	Tomášov	Malacky			
18	Tureň	Záhorská Bystrica			
19	Vlky				
20	Zálesie				

Zdroj: BSK

V rámci spolupráce s Regionálnou anténou pre Bratislavský kraj realizoval OSÚRaRP dňa 06.12.2016 v Pezinku Konferenciu rozvoja vidieka Bratislavského kraja 2016, v rámci ktorej boli odprezentované aktuálne informácie ohľadom situácie v rámci PRV SR 2014 – 2020, ako aj Stratégie rozvoja územia Dolného Záhoria a Malodunajska, príklady dobrej praxe Miestnej akčnej skupiny Vršatec a v neposlednom rade informácie ohľadom Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu rozvoja vidieka 2017. Okrem spomínanej konferencie sa zástupcovia OSÚRaRP zúčastnili viacerých informačných podujatí, na ktorých informovali zúčastnených jednak práve o Bratislavskej regionálnej dotačnej schéme na podporu rozvoja vidieka, ale taktiež boli odprezentované aktuálne informácie a možnosti čerpania nenávratných finančných príspevkov v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020, INTERREG V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 – 2020,

INTERREG V-A Slovenská republika – Maďarsko 2014 – 2020 a INTERREG V-A Slovenská republika – Česká republika 2014 – 2020. Medzi spomínané informačné podujatia patrili Regionálne združenie obcí Podunajskej oblasti dňa 06.10.2016, Združenie miest a obcí Malokarpatskej oblasti dňa 03.11.2017 a Združenie obcí Záhorskej oblasti dňa 23.11.2016, ale taktiež aj informačný seminár organizovaný OCRaK zameraný na odprezentovanie Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy pre rok 2017 a nového VZN BSK č.2/2016 o poskytovaní dotácií z rozpočtu BSK, ktorý sa uskutočnil dňa 21.11.2016 v hlavnej rokovacej miestnosti BSK.

V súvislosti s povinnosťou miest a obcí, podľa zákona č. 309/2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.539/2008 o podpore regionálneho rozvoja, poskytnúť do 31. mája príslušného roku samosprávnemu kraju Správu o plnení PHSR bol z dôvodu uľahčenia a zefektívnenia tvorby a poskytovania týchto správ vytvorený elektronický systém zberu Správ o plnení PHSR spolu s webstránkou. Webstránka jednak slúži na prezentovanie projektov miest a obcí, ktoré zrealizovali počas jednotlivých rokov a tým naplňali svoje PHSR, a týmto spôsobom môžu odprezentovať občanom kraja prehľad svojej činnosti, ale zároveň stránka predstavuje unikátny spôsob zdieľania dobrých skúseností medzi obcami nielen z Bratislavského kraja.

V súlade s uznesením Z BSK č.34/2016 a Stratégiou bola 05. mája 2016 vyhlásená pilotná výzva v rámci Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu rozvoja vidieka. Oprávnenými žiadateľmi boli obce, mestá a mestské časti do 10 000 obyvateľov. Výzva zahŕňala dve oblasti podpory:

1. Obnova obcí – zameraná na rekonštrukciu a modernizáciu centrálnych zón obcí, rekonštrukciu verejných priestranstiev a tržní na potreby farmárskych trhov, sadové úpravy formou výsadby solitérnych a alejových stromov, záhonov, kríkov a rôznych tradičných odrôd stromov, výstavbu a rekonštrukciu cyklistických a peších chodníkov v intraviláne obcí a budovanie informačných a náučných tabúl, výstavbu a rekonštrukciu autobusových zastávok, rekonštrukciu detských ihrísk formou doplnenia a zrekonštruovania hracích prvkov ihrísk, vodozádržné opatrenia v urbanizovanej krajine a na opatrenia podporujúce vsakovanie zrážkovej vody
2. Podpora miestnej ekonomiky – zameraná na rekonštrukciu nevyužitých objektov v obci pre podnikateľskú činnosť obce a na nákup technológií a za účelom vytvorenia alebo ďalšieho rozvoja poskytovania služieb obyvateľstvu

Celková výška finančných prostriedkov alokovaných pre túto výzvu bolo 100 000 EUR, pričom registrovaných bolo 43 žiadostí v úhrnnej požadovanej sume 535 430,36 EUR. Žiadateľ mohol v rámci výzvy podať neobmedzený počet žiadostí, avšak minimálna výška žiadanej dotácie bola stanovená na 2 500 EUR. Podporených bolo 24 projektov zameraných na rekonštrukciu a modernizáciu centrálnych zón, verejných priestranstiev a tržníc, výstavbu a rekonštrukciu autobusových zastávok a cyklistických a peších chodníkov v intraviláne obcí, sadové úpravy a vodozádržné opatrenia, opatrenia zamerané na zmierňovanie negatívnych dopadov zmeny klímy.

Tabuľka č.2: Zoznam podporených projektov v rámci výzvy BBRDS pre rozvoj vidieka na rok 2016

	Oblasť	Názov žiadateľa	Názov projektu	Navrhovaná suma (EUR)
1	I. Obnova obcí	Mestská časť Bratislava - Lamač	Rekonštrukcia centrálnej zóny - Malokarpatské námestie, 1. etapa	8600
2	I. Obnova obcí	Obec Báhoň	Rekonštrukcia chodníkov - ul. 1. mája, Školská ulica, Báhoň	4000
3	I. Obnova obcí	Obec Budmerice	Vybudovanie informačných a smerových tabúl v obci Budmerice	4000

4	I. Obnova obcí	Obec Dubová	Obnova chodníka Hlavná I. etapa	6000
5	I. Obnova obcí	Mesto Modra	Prvá mestská komunitná záhrada	5000
6	I. Obnova obcí	Obec Píla	Dokončenie lávky cez potok Gidra ako súčasť náučného chodníka vedúceho obcou Píla	8000
7	I. Obnova obcí	Obec Slovenský Grob	Husacie farmárske trhy	2900
8	I. Obnova obcí	Mesto Svätý Jur	Zveľaďovanie parku pre oddych a podpora domácich producentov	5500
9	I. Obnova obcí	Obec Vištuk	Rekonštrukcia časti pešieho chodníka v centrálnej zóne obce	1500
10	I. Obnova obcí	Obec Dunajská Lužná	Chodník Košariská ul. - oprava chodníka	4500
11	I. Obnova obcí	Obec Chorvátsky Grob	Revitalizácia a dostavba autobusových zastávok	4000
12	I. Obnova obcí	Obec Kostolná pri Dunaji	Rekonštrukcia prepájajúceho pešieho chodníka v obci Kostolná pri Dunaji s lokalitou Malý Šúr	3000
13	I. Obnova obcí	Obec Kráľová pri Senci	Rozšírenie využitia areálu na motorický vývoj detí	2500
14	I. Obnova obcí	Obec Tomášov	Rekonštrukcia/ výmena autobusových zastávok v obci Tomášov	3000
15	I. Obnova obcí	Obec Tureň	Výmena autobusových zastávok v obci Tureň	4000
16	I. Obnova obcí	Obec Veľký Biel	Revitalizácia verejnej plochy	5000
17	I. Obnova obcí	Obec Jablonové	Verejné športovisko pre kolieskové športy Jablonové	4000
18	I. Obnova obcí	Obec Kostolište	Rekonštrukcia autobusových zastávok v obci Kostolište	3500
19	I. Obnova obcí	Obec Kuchyňa	Vybudovanie zábradlia na novom veľkom moste nad jazerom v Kuchyni	3000
20	I. Obnova obcí	Obec Láb	S Dopraváčikom na detskom ihrisku	3000
21	I. Obnova obcí	Obec Malé Leváre	Autobusová zastávka - S.O. 01	1500
22	I. Obnova obcí	Obec Rohožník	Detské ihrisko v "Účku" pri nákupnom centre v Rohožníku	2500
23	I. Obnova obcí	Mesto Stupava	Zakúpenie stánkov za účelom podpory lokálnych produktov a ich prezentácie	3000
24	I. Obnova obcí	Obec Suchohrad	Revitalizácia mŕtveho ramena rieky Morava -Gríbel	8000
	Spolu			100 000

Zdroj: www.region-bsk.sk

Následne 09.11.2016, v súlade s uznesením Z BSK č. 101/2016, ktorým boli schválené výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácií v rámci jednotlivých dotačných schém, bola vyhlásená nová výzva v rámci bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu rozvoja vidieka pre rok 2017. Oprávnenými žiadateľmi boli obce, mestá a mestské časti Bratislavského kraja s počtom obyvateľov do 12 000 a pre oblasť podpory „Podpora miestnej ekonomiky“ aj samostatne hospodáriaci roľníci (ďalej „SHR“) so sídlom v Bratislavskom kraji. SHR boli zaradení medzi oprávnených žiadateľov najmä z dôvodu, že predstavujú kľúčových aktérov rozvoja a obnovy tradičných poľnohospodárskych produktov, pričom výraznou mierou prispievajú jednak k obnove tradičného genofondu viniča alebo ovocných stromov, k celkovému rozvoju vidieckeho územia vo svojom okolí a predstavujú budúcnosť

poľnohospodárskej výroby nielen na území Bratislavského kraja. Výzva obsahovala dve oblasti podpory:

1. Obnova obcí - zameraná na rekonštrukciu a modernizáciu centrálnych zón, verejných priestranstiev a tržníc, výstavbu a rekonštrukciu autobusových zastávok a cyklistických chodníkov v intraviláne obcí, sadové úpravy a vodozádržné opatrenia, opatrenia zamerané na zmierňovanie negatívnych dopadov zmeny klímy
2. Podpora miestnej ekonomiky – zameraná na nákup technológií a zariadení za účelom ďalšieho rozvoja poskytovania služieb obyvateľstvu a podpory spracovania a výroby tradičných produktov v oblasti vinárstva, ovocinárstva a včelárstva a na rekultiváciu a obnovu sádov, vinohradov a včelstiev

pričom samotné oblasti sa ďalej delili na opatrenia a oprávnené aktivity. Pre výzvu na podporu rozvoja vidieka bola pre rok 2017 alokovaná suma vo výške 349 440,00 EUR. Žiadateľ mohol v rámci výzvy podať neobmedzený počet žiadostí, avšak minimálna výška podanej žiadosti bola stanovená na 5 000 EUR. V porovnaní z predchádzajúcou pilotnou výzvou, v rámci ktorej bolo evidovaných 43 žiadostí v celkovej hodnote 535 430,36 EUR, pričom podporených bolo 24 žiadostí v celkovej hodnote 100 000 EUR, bolo pre rok 2017 prostredníctvom elektronického systému evidovaných 49 žiadostí, ktorých celková požadovaná suma dosiahla hodnotu 674 397,11 EUR. Na základe odporúčania odbornej hodnotiacej komisie navrhla Dotačná komisia Z BSK schváliť 39 projektov v celkovej sume 349 440 EUR, pričom 2 projekty navrhla Dotačná komisia Z BSK na mimoriadnu dotáciu vzhľadom na regionálny význam projektov. Z celkového počtu podaných žiadostí 6 bolo podaných zo strany samostatne hospodáriacich roľníkov, pričom všetky tieto žiadosti boli navrhnuté na schválenie. Tieto spomínané projekty boli zamerané na rozvoj vinárstva a včelárstva, pričom ich mimoriadny význam spočíva práve v podpore lokálnej výroby, ale aj obnovy tradičných odrôd, zavádzania efektívnejších postupov výroby a v neposlednom rade v skvalitňovaní samotného vidieka Bratislavského kraja. Kompletné výsledky dotačnej schémy sú dostupné na stránke <http://dotacie.bratislavskykraj.sk/statistiky>, pričom zverejnené boli dňa 29.04.2017.

Tabuľka č.3: Zoznam podporených projektov v rámci výzvy BBRDS pre rozvoj vidieka na rok 2017

	Oblasť	Názov žiadateľa	Názov projektu	Navrhovaná suma (EUR)
1	I. Obnova obcí	Obec Dubová	Rekonštrukcia trhového miesta	7 300
2	I. Obnova obcí	Obec Závod	Rekonštrukcia verejného priestranstva v obci Závod - námestie	10 000
3	I. Obnova obcí	Obec Limbach	Trhové miesto - prekrytie priestranstva a nákup stánkov	8 700
4	I. Obnova obcí	Obec Šenkvice	Výsadba a obnova tradičných stromov v centrálnej časti obce Šenkvice	7 600
5	I. Obnova obcí	Obec Vlky	Výstavba a modernizácia odvodňovacích systémov v obci Vlky	10 000
6	I. Obnova obcí	Budmerice	Vybudovanie centrálnej zóny v obci Budmerice	11 500
7	I. Obnova obcí	Mesto Modra	Nové studne v modranskom chotári - vybudovanie zásobníkov pitnej vody	11 500
8	I. Obnova obcí	Obec Limbach	Obnova sadu a gaštanice	3 700
9	I. Obnova obcí	Mestská časť Lamač	Rekonštrukcia Malokarpatského námestia 1. ETAPA	11 300

10	I. Obnova obcí	Obec Suchohrad	Revitalizácia mŕtveho ramena rieky Morava - Gríbel, 2. etapa	9 240
11	I. Obnova obcí	Mestská časť Bratislava - Rusovce	Aktivity podporujúce vsakovanie zrážkovej vody do prírodného podlažia	9 000
12	I. Obnova obcí	Obec Šenkvice	Odvodnenie ul. Vinohradská opatreniami, ktoré zadržia zrážkovú vodu v území	8 300
13	I. Obnova obcí	Obec Pernek	Revitalizácia verejného priestoru v obci Pernek	11 000
14	I. Obnova obcí	Báhoň	Rekonštrukcia autobusovej zastávky a spevnených plôch	15 500
15	I. Obnova obcí	Obec Jablonec	"Autobusové zastávky v Jablonci" Zastávka č.3 - Jednota	4 000
16	I. Obnova obcí	Obec Štefanová	Obnova a údržba parkov obce Štefanová	9 800
17	I. Obnova obcí	Obec Kuchyňa	Revitalizácia verejného priestranstva v obci Kuchyňa	11 000
18	I. Obnova obcí	Obec Jablonec	Jablonecký cyklo-chodník	4 000
19	I. Obnova obcí	Jakubov	Skvalitnenie verejného priestoru v centre obci Jakubov	12 000
20	I. Obnova obcí	Mestská časť Bratislava - Jarovce	Rekonštrukcia a revitalizácia verejného priestranstva ul. Palmová, Jantárová, Kôstková v mestskej časti Bratislava - Jarovce	6 300
21	I. Obnova obcí	Obecný úrad Bernolákovo	Oddychová zóna v areáli hradu Čeklís	4 000
22	I. Obnova obcí	Obec Blatné	Skvalitňovanie verejnej zelene na Šarfickej ulici v obci Blatné	3 000
23	I. Obnova obcí	Obec Kalinkovo	Kalinkovo 2.0	11 000
24	I. Obnova obcí	Obec Veľký Biel	Výstavba parkovacieho miesta pre ZŠ	6 000
25	I. Obnova obcí	Obec Kostolište	Revitalizácia parku pri kostole v obci Kostolište	7 000
26	I. Obnova obcí	Obec Rohožník	Lávka cez potok Rudávka pre peších a cyklistov	15 000
27	II. Podpora miestnej ekonomiky	Obec Zálesie	Obec Zálesie chce byť zodpovednejšia voči životnému prostrediu	10 800
28	II. Podpora miestnej ekonomiky	Obec Jablonové	Zvýšenie podnikateľskej aktivity obce nákupom novej komunálnej techniky	13 200
29	II. Podpora miestnej ekonomiky	Obec Vištuk	Nákup stavebníkového systému komunálnej techniky	6 700
30	II. Podpora miestnej ekonomiky	Obec Píla	Skvalitňovanie komunálnych služieb v obci Píla	10 500
31	II. Podpora miestnej ekonomiky	Obecný úrad Chorvátsky Grob	Technika na údržbu obce	3 000
32	II. Podpora miestnej ekonomiky	Dunajská Lužná	Nákup techniky na účely rozvoja služieb obce Dunajská Lužná	4 300
33	II. Podpora miestnej ekonomiky	Obec Plavecké Podhradie	Nákup techniky	8 000

34	II. Podpora miestnej ekonomiky	Ing. Martin Fiala/Pezinok	Víno Fiala - rozvoj malokarpatského vinárstva a vinohradníctva	16 500
35	II. Podpora miestnej ekonomiky	Ing. Ľuboš Petrík/Šenkvice	Zabezpečenie technického vybavenia na spracovanie hrozna a vína	15 000
36	II. Podpora miestnej ekonomiky	Ing. Ladislav Macháček/Svätý Jur	Ekologizácia pestovania viniča, skvalitnenie spracovania hrozna	6 400
37	II. Podpora miestnej ekonomiky	Ing. Richard Daabous/Dunajská Lužná	Obnova a rozšírenie starých úľov	15 000
38	II. Podpora miestnej ekonomiky	SHR: Milan Skovajsa/Pezinok	Prepravný vozík na zber hrozna	6 300
39	II. Podpora miestnej ekonomiky	Vladimír Gašparík/Pezinok	Oplotenie pozemku na výsadbu viniča	6 000
	Spolu			349 440

Zdroj: BSK

V úzkej súvislosti s rozvojom vidieka bola 22.02.2016 vyhlásená pilotná výzva na poskytnutie dotácie z rozpočtu BSK v rámci regionálnej dotačnej schémy na podporu turizmu. V rámci výzvy boli podporované tri oblasti:

- Podpora pešej a cyklistickej turistiky
- Podpora vidieckeho turizmu a agroturizmu
- Podpora historického a kultúrneho dedičstva

Vo výzve bolo alokovaných 70 000 eur, pričom z celkového počtu 20 žiadostí bolo 13 podporených.

Tabuľka č.4: Zoznam podporených projektov v rámci výzvy BBRDS na podporu turizmu na rok 2016

	Oblasť	Názov žiadateľa	Názov projektu	Navrhovaná suma (EUR)
1	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Múzeum Petržalského opevnenia	Múzeum Petržalského opevnenia - revitalizácia prístupovej komunikácie a výroba informačných tabúl	1300
2	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Nezisková organizácia Barbora	Geomontánny Park Pezinok - infraštruktúra a propagácia	4000
3	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	RNDr. Daniel Kollár -DAJAMA	Cykloturistika pre všetkých	4000
4	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Academia Istropolitana Nova	Produkt cestovného ruchu: Turisticko-poznávací balíček „Spoznajte Svätý Jur“	2800
5	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	ATC Rudava, o.z.	Podpora cykloturistiky Rudava	2700
6	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Klub slovenských turistov	Obnova turistického značenia - BSK, rok 2016	3500
7	II. Podpora vidieckeho turizmu a agroturizmu	Wine & Wein, s.r.o.	In Vino Wine Shuttle Bratislava – Malé Karpaty	12000
8	II. Podpora vidieckeho turizmu a agroturizmu	Mestská časť Bratislava - Rača	Rekonštrukcia Červenej lisovne ako súčasti Dní otvorených pivníc v Rači	2200
9	II. Podpora vidieckeho turizmu a agroturizmu	Račiansky vinohradnícky spolok	Rozšírenie kapacity soc.zar. pre potreby Dní otvorených pivníc v Rači	4000

10	II. Podpora vidieckeho turizmu a agroturizmu	Zväz vinohradníkov a vinárov Slovenska	Vstupná brána z dunajského do vinárskeho regiónu	16500
11	II. Podpora vidieckeho turizmu a agroturizmu	Svätojurský vinohradnícky spolok	Vinohradnícky skanzen Svätý Jur	9500
12	III. Podpora historického a kultúrneho dedičstva	Mestské centrum kultúry Malacky	Spoznávajte živú históriu Malaciek	3400
13	III. Podpora historického a kultúrneho dedičstva	Pezinský okrášľovací spolok, o. z.	Pezinský jarmok	4100
	Spolu			70 000

ŠZdroj: BSK

Druhá výzva v rámci schémy na podporu turizmu na rok 2017 bola, podobne ako výzva na podporu rozvoja vidieka, vyhlásená 9.11.2017, pričom na rozdiel od predchádzajúcej výzvy stúpila celková alokácia na 249 600 EUR. Stanovená bola tiež minimálna výška požadovanej dotácie na úrovni 2 500 EUR. Oproti predchádzajúcej výzve sa upravili tiež oblasti podpory, ktoré boli po novom štyri:

- Podpora pešej a cyklistickej turistiky
- Podpora vodáckej turistiky a ekoturizmu
- Podpora vidieckeho turizmu a ekoturizmu
- Podpora historického a kultúrneho dedičstva

Celkovo bolo podaných 63 žiadostí v celkovej požadovanej sume 845 953,36 EUR, pričom na schválenie bolo odporučených 36 žiadostí.

Tabuľka č.5: Zoznam podporených projektov v rámci výzvy BBRDS na podporu turizmu na rok 2017

	Oblasť	Názov žiadateľa	Názov projektu	Návrh dotačnej komisie (EUR)
1	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Múzeum Petržalského opevnenia	MÚZEUM PETRŽALSKÉHO OPEVNENIA – vybudovanie a propagácia oddychového miesta pri cyklotrase	6 000
2	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Pezinok inline	Vyznačenie troch nových cyklotrás s príslušenstvom v katastrálnom území Pezinok	5 500
3	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Obec Budmerice	Náučný chodník Budmerice	5 000
4	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	BOGNÁR, s.r.o.	Rozvoj celoročného vínneho a zážitkového turizmu	8 500
5	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Združenie pezinských vinohradníkov a vinárov	Revitalizácia kamenice pod Starou horou v Pezinku	9 000
6	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Pezinský okrášľovací spolok, o.z.	Pezinský dvor	7 000
7	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Občianske združenie Pro Eberhard	Na dobrej stope - náučný chodník lužným lesom	5 000

8	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Ľubica Ondrášiková - Agentúra LUKA	Bratislava Bike Point	6 300
9	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Obec Suchohrad	Lokálna turistická cesta Suchohrad	5 000
10	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Modranský turistický spolok	Multifunkčné odpočívadlo pre turistov a cyklistov v modranskom lesoparku	5 000
11	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Nezisková organizácia Barbora	Geopark Malé Karpaty - časť 1	7 000
12	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Mesto Malacký	Cykloturistický orientačný systém v meste Malacký	6 000
13	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Mestská časť Bratislava-Rusovce	Rekonštrukcia schodiska pre peších vedúceho k náučnému chodníku	2 500
14	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Slovenský cykloklub ZÁHORÁK - MALACKÝ	Obnova a modernizácia cykloturistických trás na území Bratislavského samosprávneho kraja.	2 500
15	II. Podpora vodáckej turistiky a ekoturizmu	Telocvičná jednota Sokol Gajary	Prístavisko na rieke Morave	11 000
16	II. Podpora vodáckej turistiky a ekoturizmu	TOUR4U, s.r.o.	Prístavací mostík pre motorové člny v centre Bratislavy na Dunaji	10 000
17	II. Podpora vodáckej turistiky a ekoturizmu	Akademický športový klub DUNAJ	Zážitkové splavy po Dunaji z Hainburg an der Donau do Bratislavy pre domácich a zahraničných turistov	8 500
18	II. Podpora vodáckej turistiky a ekoturizmu	Občianske združenie Naše Zálesie	Korzo Zálesie - Multifunkčné prístrešky pre oddych pri Malom Dunaji	4 000
19	II. Podpora vodáckej turistiky a ekoturizmu	Pekná	RIVER SHOW	2 500
20	II. Podpora vodáckej turistiky a ekoturizmu	eurorafting s.r.o.	Rozšírenie informovanosti verejnosti a technického vybavenia za účelom zvýšenia kvality a bezpečnosti služieb pri zabezpečení vodnej turistiky na rieke Morava.	5 000
21	II. Podpora vodáckej turistiky a ekoturizmu	ATC RUDAVA	Vodáci na Morave a ATC Rudava	9 000
22	III. Podpora vidieckeho turizmu a ekoturizmu	JUNGPEREG 1632 v Senci	Rekonštrukciou a sprístupnením historickej vínnej pivnice v Senci prispieť k rozvoju vínneho turizmu v Malých Karpatoch	11 500
23	III. Podpora vidieckeho turizmu a ekoturizmu	Svätojurský vinohradnícky spolok	Vinohradnícky skanzen Svätý Jur	10 000
24	III. Podpora vidieckeho turizmu a ekoturizmu	Vinohradníctvo a vinárstvo Miloš Máťuš, s.r.o.	Vybudovanie miesta na celoročné organizovanie ochutnávok vín malokarpatskej vinohradníckej oblasti	6 000

25	III. Podpora vidieckeho turizmu a ekoturizmu	Pavol Šiška - Všeobecné technológie General Technologies	„Tasting point“ vo Svätajurskej vinici: domček na strome s terasou a príľahlá vinica ako miesto pre náuku a skúšanie vinohradníckej práce, degustáciu lokálneho vína a oddych v Malokarpatskej prírode.	8 000
26	III. Podpora vidieckeho turizmu a ekoturizmu	WINE&WEIN, S.R.O.	Rozšírenie celoročnej ponuky v oblasti vinárskeho cestovného ruchu v Bratislave a na malokarpatskej vínnej ceste.	10 000
27	III. Podpora vidieckeho turizmu a ekoturizmu	Račiansky vinohradnícky spolok	Zariadenie centra račianskych ochutnávok pre vinárov Malokarpatského regiónu	5 000
28	IV. Podpora historického a kultúrneho dedičstva	Renesančný Vinohradnícky Dom	Chlieb a víno	13 300
29	IV. Podpora historického a kultúrneho dedičstva	Modranská beseda	Keramická krížová cesta a kaplnka sv. Urbana vo vinohradníckej krajine v Modre	6 000
30	IV. Podpora historického a kultúrneho dedičstva	Združenie Abeland	Cesta ku chlebu	9 000
31	IV. Podpora historického a kultúrneho dedičstva	Občianske združenie Dlhovnosť	Zážitková a výuková zvieracia farma a náučná včelnica vo Vinosadoch	11 000
32	IV. Podpora historického a kultúrneho dedičstva	Twin City Live	Prezentácia regionálnych produktov ako pozvánka do destinácií bratislavského kraja v kontexte výnimočného výročia 300 rokov od narodenia Márie Terézie	8 000
33	IV. Podpora historického a kultúrneho dedičstva	Regionálna zložka Bratislavský kraj Slovenského zväzu včelárov	Medová cesta	6 000
34	IV. Podpora historického a kultúrneho dedičstva	Mária Hanusková	keramický dvor	2 500
35	IV. Podpora historického a kultúrneho dedičstva	Zeppelin company s.r.o.	Zážitkový turizmus bratislavského regiónu v centre Bratislavy	7 000
36	IV. Podpora historického a kultúrneho dedičstva	RIVA GROUP s. r. o.	RIVA Bratislava - Prístav regionálnych chutí a vôní	8 000
	Spolu			249 600

Zdroj: BSK

Opatrenie č. 1.2 Podpora miestnej ekonomiky a identity územia

Výstupy (na úrovni aktivít):

Ukazovateľ	Počiatočné hodnoty	Stav po roku 2016
Počet fungujúcich regionálnych značiek	1	1
Počet udelených certifikátov regionálneho produktu	19	19
Počet fungujúcich Miestnych akčných skupín	1	1

Výsledky (na úrovni opatrení):

Počet podporených subjektov v rámci PRV SR 2014 - 2020	N/A	32
Celkový finančný objem NFP získaných do vidieckych oblastí kraja z PRV SR 2014 – 2020 (EPFRV)	N/A	13 596 580

Dopady (na úrovni priorít):

Zníženie úbytku obyvateľstva v okresoch Pezinok, Malacky, Senec	N/A	-8969
---	-----	-------

V rámci Bratislavského kraja boli v minulosti vytvorené dve regionálne značky: Regionálny produkt Záhorie a Regionálny produkt Malé Karpaty. Fungujúcou značkou je v súčasnosti už iba Regionálny produkt Záhorie, ktorej nositeľmi je aktuálne 19 certifikovaných produktov, zážitkov a služieb. Nositeľom značky je Miestna akčná skupina Podhoran. Ďalší rozvoj regionálnej značky je do veľkej miery podmienený získaním štatútu MAS pre občianske združenie Podhoran na roky 2014 – 2020. Bratislavský samosprávny kraj v spolupráci s EZÚS Rába-Dunaj- Váh pripravuje projekt v rámci programu INTERREG V-A Slovenská republika – Maďarsko 2014 – 2020 práve na podporu lokálnych produktov a regionálneho značenia. Projekt by mal byť podaný v rámci výzvy na predkladanie žiadostí o NFP vo štvrtom kvartáli roku 2017.

Schválením programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 dňa 13.02.2015 zo strany Európskej komisie sa otvorili nové možnosti financovania projektov poľnohospodárom, mladým farmárom, malým farmárom, obciam ale aj občianskym združeniam. Do 31.12.2016 bolo v rámci Bratislavského kraja evidovaných 136 žiadostí o nenávratný finančný príspevok na projekty v celkovej výške 47 902 072 EUR. Žiadaná suma na spomínané projekty predstavovala 25 241 788 EUR. Viac ako polovica žiadostí, konkrétne 77, bolo podaných v rámci Opatrenia 4 Investície do hmotného majetku. 52 žiadostí bolo podaných v rámci Opatrenia 6 Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti, 5 žiadostí v rámci Opatrenia 19 Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER a dve žiadosti v rámci Opatrenia 8 Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenia životaschopnosti lesov. V rámci opatrenia 7 Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach boli vyhlásené 3 výzvy na predkladanie žiadostí o NFP, avšak výzvy boli zrušené.

Tabuľka č.6: Celková alokácia verejných zdrojov podľa opatrení PRV SR 2014 – 2020 pre Bratislavský kraj

Č. opatrenia	Názov opatrenia	Alokácia EPFRV pre BSK (€)	Verejné výdavky spolu pre BSK (€)
1	Prenos znalostí a informačné akcie	423 449,00	798 960,38
2	Poradenské služby, služby pomoci pri riadení poľnohospodárskych podnikov a výpomoci pre poľnohospodárske podniky	45 580,00	86 000,00
4	Investície do hmotného majetku	8 430 796,00	15 907 162,26
5	Obnova potenciálu poľnohospodárskej výroby zničeného prírodnými pohromami a katastrofickými udalosťami a zavedenie vhodných preventívnych opatrení	1 325 000,00	2 500 000,00
6	Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti	3 369 681,00	6 357 888,68
7	Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach	886 770,00	1 673 150,94
8	Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenie životaschopnosti lesov	6 131 305,00	11 568 500,00
10	Agroenvironmentálno-klimatické opatrenie	2 600 763,00	4 907 100,00
11	Ekologické poľnohospodárstvo	620 100,00	1 170 000,00
12	Platby v rámci sústavy NATURA 2000 a podľa rámcovej smernice o vode	82 831,00	156 284,91
13	Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitými obmedzeniami	4 195 194,00	7 915 460,38
14	Dobré životné podmienky zvierat	2 862 000,00	5 400 000,00
15	Platby na lesnícko-environmentálne záväzky	0,00	0,00
16	Spolupráca	1 285 250,00	2 425 000,00
19	LEADER	3 174 021,00	5 988 718,87
20	Technická pomoc z iniciatívy členských štátov	0,00	0,00
	Spolu	35 432 740,00	66 854 226,42

Zdroj: PRV SR 2014 – 2020

Z celkového počtu 136 žiadostí boli ku koncu roka 2016 podpísané zmluvy iba v prípade 32 žiadostí, a celková výška schváleného príspevku bola 13 596 580 EUR. Najväčší počet schválených žiadostí, konkrétne 15, bol v rámci Opatrenia 4. Nasleduje Opatrenie 6, v rámci ktorého bolo schválených 12 žiadostí, opatrenie 19 so 4 schválenými žiadosťami a opatrenie 8 s jednou schválenou žiadosťou. V najbližších mesiacoch je ale potrebné, aby boli opätovne vyhlásené výzvy v rámci opatrenia 7. kde sú oprávnenými žiadateľmi obce do 1 000 obyvateľov, aby sa zabezpečili externé zdroje aj pre verejný sektor v oblasti rozvoja vidieka.

Tabuľka č.7: Obce s počtom obyvateľov do 1000, ktoré sa môžu uchádzať o dopytové projekty z PRV SR 2014 - 2020

	Por.č.	Obec	Rozloha katastra obce (km ²)	Hustota obyvateľstva (obyv./km ²)	Počet obyvateľov
Okres Senec	1	Boldog	4,5	96,3	433
	2	Hrubá Borša	5,8	82,8	484
	3	Hrubý Šúr	6,2	127,8	793
	4	Hurbanova Ves	5,4	53,6	290
	5	Igram	8,3	67,3	559

	6	Kaplna	5,5	128,4	710
	7	Kostolná pri Dunaji	8,1	65,9	532
	8	Nový Svet	7,7	9,3	72
	9	Vlky	3,6	117,6	426
Okres Pezinok	10	Dubová	13,8	66,7	921
	11	Jablonec	8,7	106,5	926
	12	Píla	0,5	671,3	322
	13	Štefanová	6,7	49,8	335
Okres Malacky	14	Borinka	15,8	42,66	674
	15	Suchohrad	15,4	40,97	631
	16	Pernek	27,36	30,08	823
	17	Plavecké Podhradie	21,19	32,18	682
	18	Plavecký Mikuláš	26,73	26,41	706

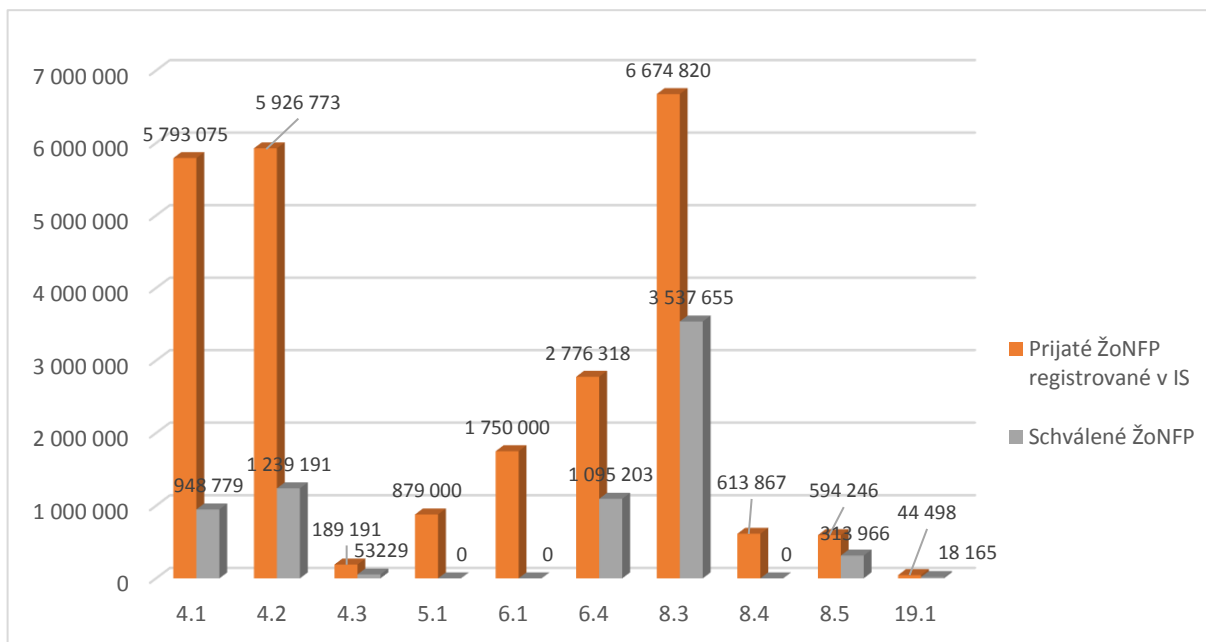
Zdroj: ŠU SR (2015)

Tabuľka č.8: Prehľad schválených ŽoNFP v rámci PRV SR 2014 – 2020 pre jednotlivé podopatrenia za Bratislavský kraj k 31.12.2016

Číslo podopatrenia	Skrátený názov podopatrenia	Prijaté ŽoNFP registrované v IS		Schválené ŽoNFP		Neschválené ŽoNFP
		počet	žiadaný príspevok	počet	schválený príspevok (EPFRV)	počet
4.1	Investície do poľnohospodárskych podnikov	49	5 793 075	3	948 779	2
4.2	Investície do spracovania poľnohospodárskych výrobkov	26	5 926 773	11	1 239 191	13
4.3	Investície do infraštruktúry poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	2	189 191	1	53229	1
5.1	Investície do preventívnych opatrení (hydromeliór.)	N/A	879 000	N/A	N/A	N/A
6.1	Mladí poľnohospodári	35	1 750 000	N/A	N/A	N/A
6.4	Investície do nepoľnohospodárskych činností	17	2 776 318	12	1 095 203	5
8.3	Prevenencia - pred lesnými požiarimi a katastrofami	1	6 674 820	1	3 537 655	0
8.4	Obnova lesov - po lesných požiaroch a katastrofách	1	613 867	0	0	1
8.5	Investície do zlepšenia odolnosti lesov	N/A	594 246	N/A	313 966	0
19.1	Prípravná podpora	5	44 498	4	18 165	N/A
Spolu		136	25 241 788	32	13 596 580	22

Zdroj: apa.sk

Graf č.1: Prehľad schválených ŽoNFP v rámci PRV SR 2014 – 2020 pre jednotlivé podopatrenia za Bratislavský kraj k 31.12.2016

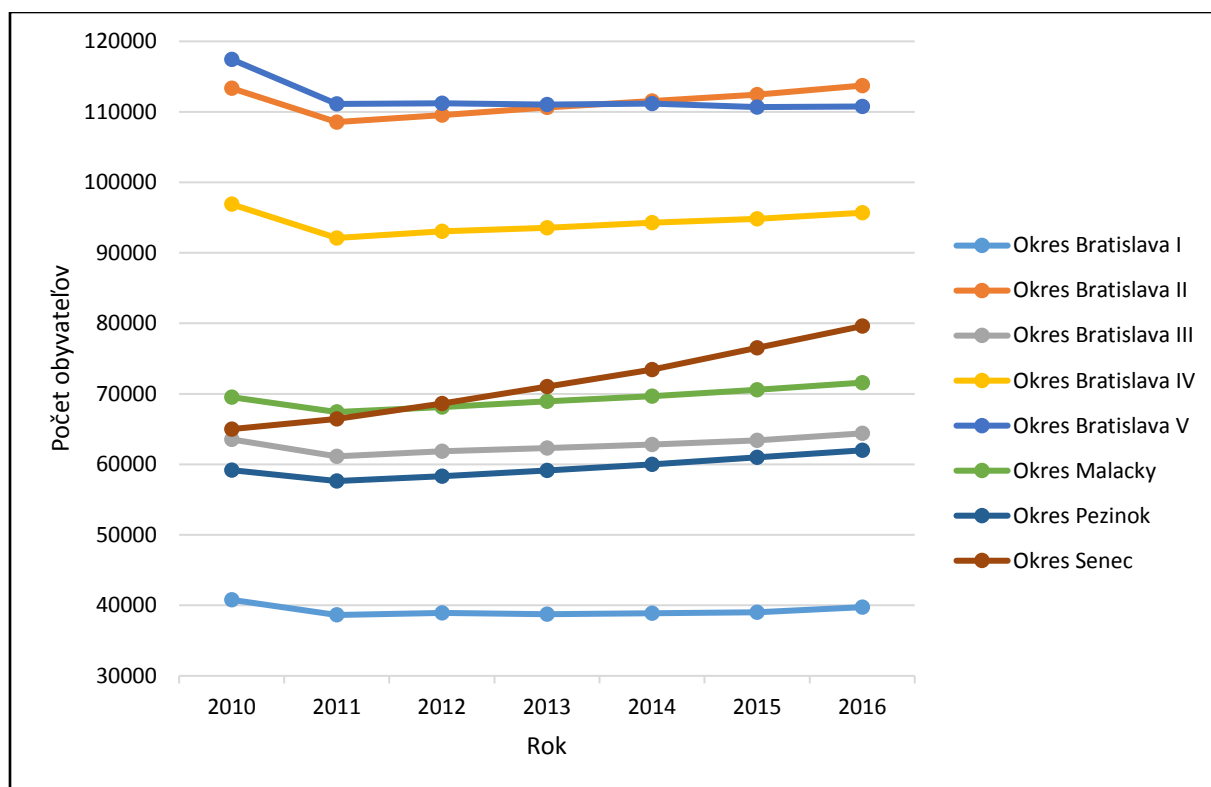

Zdroj: apa.sk

Zníženie úbytku obyvateľstva v okresoch Pezinok, Senec, Malacký

Na základe údajov o počte obyvateľov môžeme vidieť v posledných rokoch trend rastu obyvateľstva v okresoch Pezinok, Senec a Malacký, ktoré môžeme považovať za vidiecke okresy. Avšak aj v prípade mestských okresov Bratislava I až V sledujeme až na malé výnimky tiež mierny nárast počtu obyvateľstva. V sumári tak podiel vidieckeho obyvateľstva na celkovom počte obyvateľstva Bratislavského kraja zostáva približne rovnaký na úrovni približne 33%. V rámci jednotlivých vidieckych okresoch ale môžeme sledovať jednoznačne väčšiu koncentráciu obyvateľstva v obciach v tesnej blízkosti Bratislavy, čo je následok silnej suburbanizácie v posledných rokoch. Tieto obce ale v podstate strácajú vidiecky charakter.

Graf č.2: Vývoj počtu obyvateľov v jednotlivých okresoch Bratislavského kraja v rokoch 2010 až 2016

Zdroj: ŠU SR

Prioritná oblasť 2 Lepšie využitie a obnova krajinného a kultúrneho potenciálu

V rámci prioritnej oblasti 2 sú definované opatrenia:

- Opatrenie č. 2.1 Zachovávanie a rozvoj tradícií;
- Opatrenie č. 2.2 Ochrana a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva.

Opatrenie č.2.1 Zachovávanie a rozvoj tradícií

Výstupy (na úrovni aktivít):

Ukazovateľ	Počiatočné hodnoty	Stav po roku 2016
Počet spracovaných strategických dokumentov/štúdií	0	4
Počet zrekonštruovaných kultúrnych centier	0	0
Počet zorganizovaných podujatí zameraných na propagáciu tradičných remesiel, výrobkov a gastronómie	1	53

Výsledky (na úrovni opatrení):

Zvýšenie počtu zamestnancov v oblasti poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu	1817	1989
---	------	------

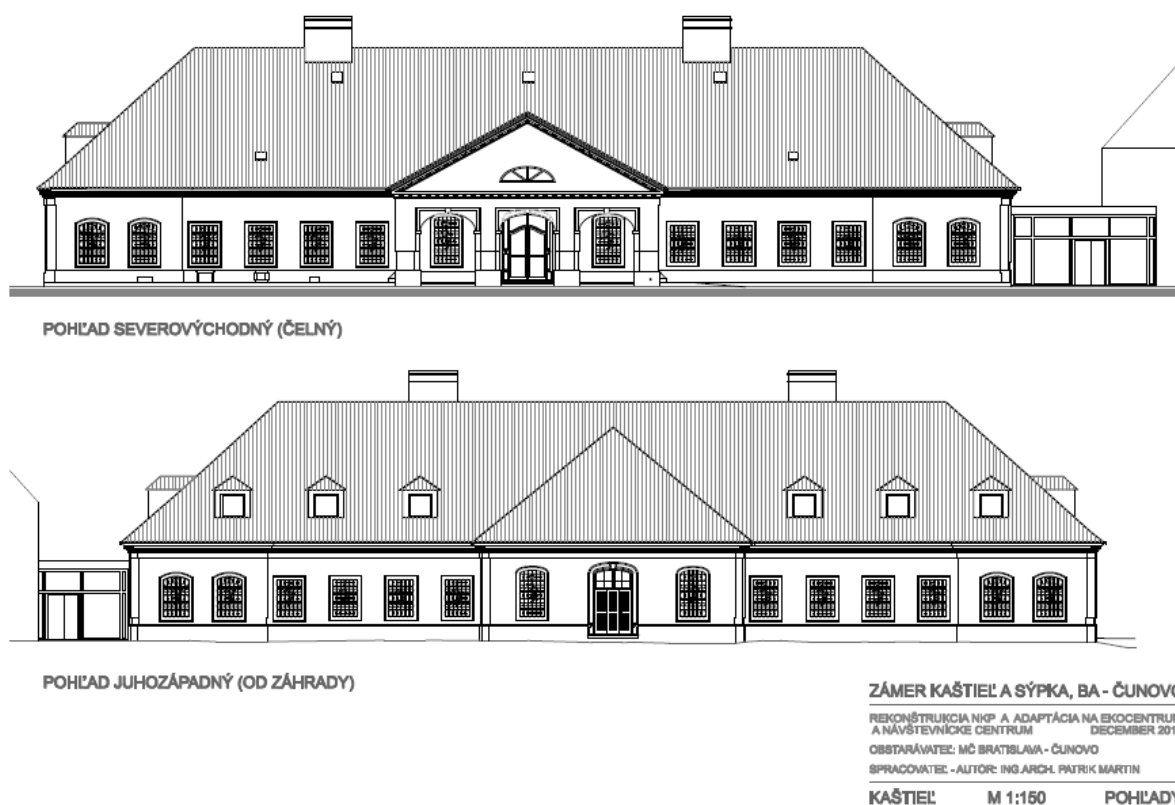
OSÚRaRP vyhlásil v zmysle Akčného plánu BSK (ďalej len „AP BSK“) začiatkom roka 2016 verejné obstarávanie na spracovateľa Katalógu adaptačných opatrení miest a obcí Bratislavského samosprávneho kraja na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, dokumentu, ktorý má slúžiť mestám a obciam pri vyberaní a realizovaní adaptačných opatrení. Dokument okrem rozpracovania samotných opatrení informuje aj o procese vzniku súčasnej zmeny klímy, o súčasných a očakávaných vplyvoch zmeny klímy na územie Bratislavského kraja, o relevantnej legislatíve a strategických dokumentoch týkajúcich sa adaptácie na zmenu klímy, o procese prípravy adaptačnej stratégie pre obce a mestá, slúži ako podklad pre realizáciu adaptačných opatrení a uvádza príklady dobrej praxe zo Slovenska a zahraničia, ako aj niektoré súčasné známe možnosti financovania adaptačných procesov. Katalóg bol v priebehu roka 2016 spracovaný Karpatským rozvojovým inštitútom. Ku koncu roka 2016 bol katalóg elektronickou formou doručený všetkým primátorom a starostom v Bratislavskom kraji, ako kľúčovej cieľovej skupine, pričom obce z neho mohli čerpať pri príprave žiadostí o poskytnutie dotácie v rámci schémy na podporu rozvoja vidieka pre rok 2017. Samotný katalóg bol schválený Zastupiteľstvom BSK uznesením Z BSK č. 16/2017 z dňa 17.02.2017. Následne bol katalóg poskytnutý obciam aj vo fyzickej podobe spolu s odporúčením, že sa jedná o vhodný územnoplánovací podklad v rámci vydávania odborných stanovísk k návrhom územnoplánovacej dokumentácie obcí.

V roku 2015 spracoval Odbor územného plánu, GIS a životného prostredia strategický dokument Konceptia územného rozvoja cyklotrás Bratislavského samosprávneho kraja vo vzťahu k integrovanému dopravnému systému a významným bodom cestovného ruchu. Z dôvodu, že dokument bude slúžiť ako povinný podklad pre schvaľovanie projektov výstavby cyklotrás v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020, sa začala ku koncu roka 2016 aktualizácia tohto materiálu na základe aktuálnych potrieb primátorov a starostov obcí Bratislavského kraja. Aktualizácia bola dokončená a schválená Zastupiteľstvom BSK vo februári 2017.

V rámci pripravovaného projektu Vybudovanie ekocentra v Čunove, ktorý je súčasťou AP BSK a mal by byť podaný v rámci 2. výzvy programu INTERREG V-A Slovenská republika - Maďarsko 2014 - 2020,

zadala mestská časť Čunovo úlohu spracovania Zámeru kaštieľ a sýpka Čunovo. Zámer predstavuje predprojektovú prípravu, pričom obsahuje Sprievodnú správu, Technickú správu, Ekonomickú správu a výkresy k rekonštrukcii kaštieľa a sýpky. Spracovateľom zámeru bol Ing. arch. Patrik Martin, pričom na základe tohto dokumentu sa plánuje vyhlásiť verejné obstarávanie na spracovateľa projektovej dokumentácie a zároveň bude slúžiť ako podklad pre vypracovanie biznis plánu. Samotný projekt by mal okrem rekonštrukcie kaštieľa Čunovo obsahovať ďalšie aktivity zamerané na vybavenie budúceho ekocentra edukatívnymi exponátmi a interaktívnymi modelmi, organizovanie podujatí a kurzov pre verejnosť na zvýšenie povedomia o potrebe ochrany prírody, udržateľného hospodárstva ako aj turistickom potenciáli regiónu a tlač a distribúcia printových promo materiálov. Predpokladá sa, že úlohu leadpartnera projektu prevezme práve BSK, významným partnerom by mala byť Štátna ochrana prírody, pričom rozpočet projektu sa odhaduje približne na 3 milióny EUR, pričom projekt by mal byť realizovaný v rokoch 2018 – 2021. Výstupom projektu bude zriadenie ekocentra so zameraním na prezentáciu podunajského regiónu a CHKO Dunajské Luhy.

Obrázok č.1: Vizualizácia rekonštrukcie kaštieľa Čunovo

Zdroj: Zámer kaštieľ a sýpka Čunovo, ing. arch. Patrik Martin – EKODOMY.sk, december 2016

OSÚRaRP počas roka 2016 intenzívne pracoval na viacerých projektoch v rámci programov INTERREG V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 – 2020 a Slovenská republika – Maďarsko 2014 – 2020. Vo vzťahu k rekonštrukcii kultúrnych centier boli pripravované dva projekty, ktoré boli tiež zahrnuté do AP BSK.

Prvým spomínaným projektom je projekt Kultúrno-spoločenské centrum SK-HU, ktorého aktivitami sú rekonštrukcia NKP synagógy v Senci, vybudovanie novostavby infopavilónu, úprava areálu synagógy za

účelom vytvorenia priestoru pre kultúrno-spoločenské aktivity, vytvorenie regionálneho kultúrno-spoločenského centra ako priestoru pre prezentáciu stredných a vysokých škôl umeleckého zamerania a expozícia židovskej kultúry. V rámci projektu bola v roku 2016 dodaná interiérová štúdia, bolo vyhlásené verejné obstarávanie na dodávateľa stavebných prác a bola podaná žiadosť o nenávratný finančný príspevok z programu INTERREG V-A Slovenská republika – Maďarsko 2014 - 2020. V priebehu roka 2017 sa predpokladá so začatím realizácie samotných aktivít projektu. Rozpočet celého projektu je 2 997 682,45 EUR, z toho pre aktivity BSK je vyčlenených 1 699 645,65 EUR.

Obrázok č.2: Vizualizácia rekonštrukcie synagógy Senec

Zdroj: Synagóga Senec: Interiéry – architektonická štúdia, Ing. arch. J. Sekan, Ing. arch. P. Simko, júl 2016

Druhým spomínaným projektom je projekt Kultúrno-kreatívne oživenie tradícií. Plánovanými aktivitami sú rekonštrukcia kaštieľa a parku v Modre, zabezpečenie technického zázemia v priestoroch MOS pre rôzne cieľové skupiny, vytvorenie digitálno-dokumentačného centra pre zachovanie kultúrneho dedičstva, sieťovanie a tvorba kultúrnej databázy a marketingové aktivity. V roku 2016 bola dodaná interiérová štúdia a taktiež bolo vyhlásené verejné obstarávanie na dodávateľa rekonštrukcie objektov. Samotná žiadosť o nenávratný finančný príspevok z programu INTERREG V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 – 2020 bola podaná v priebehu februára 2017. Začiatok realizácie stavebných prác sa predpokladá na prvý kvartál roku 2018. Celkový rozpočet projektu je 3 659 495,99 EUR, z toho rozpočet na aktivity BSK je 2 125 313,46 EUR.

Obrázok č.3: Súčasná podoba MOS Modra

Zdroj: modra.sk, 09.05.2017

Bratislavský samosprávny kraj považuje podporu lokálnych producentov a výrobcov za kľúčový aspekt rozvoja vidieka. Svedčí o tom tiež pripravovaný projekt na podporu lokálnych producentov so slovenskými a maďarskými a partnermi v rámci programu INTERREG V-A Slovenská republika – Maďarsko 2014 - 2020. Projektový zámer, ktorý bol vypracovaný zo strany OSÚRaRP, bol poskytnutý Európskemu združeniu územnej spolupráce (EZUS) Rába-Dunaj-Váh, ktorý rozpracuje tento zámer do projektovej podoby a zároveň bude leadpartnerom celého projektu. Žiadateľom o NFP by mali byť EZUS Rába-Dunaj-Váh a EZUS Via Carpatia. Projekt by mal byť zameraný na podporu lokálnych producentov v cezhraničnom priestore najmä prostredníctvom sieťovania týchto producentov, vytvárania miestnych distribučných reťazcov v cezhraničnom priestore, organizovania workshopov, vzdelávacích seminárov ale aj návrhu riešenia štátnej podpory pre lokálnych producentov, prvovýrobcov a včelárov. Strategickými partnermi na slovenskej strane by mali byť BSK, TTSK, NRSK, BBSK, KSK, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Národná sieť rozvoja vidieka, Krajské organizácie cestovného ruchu a oblastné organizácie cestovného ruchu pôsobiace v rámci príslušných krajov. Odhadovaný rozpočet projektu je približne 500 000 EUR, s tým, že projekt by mal byť realizovaný v rokoch 2018 až 2020.

Dôležitosť lokálnych producentov a výrobcov potvrdzujú tiež štatistiky o počte uskutočnených podujatí s touto tematikou. Krajská organizácia cestovného ruchu zaradila v roku 2016 do svojho kalendára 53 podujatí som zameraním práve na lokálnych producentov a výrobcov. Účelom týchto podujatí je jednak podporiť miestnych producentov, ale aj zvýšiť povedomie obyvateľov kraja o existencii takýchto

producentov a o potrebe kupovania takýchto produktov, čo bude mať za prínos ďalší rozvoj nielen vidieckeho územia kraja.

Tabuľka č.9: Prehľad podujatí zameraných na podporu lokálnych produktov zaradených do kalendára podujatí KOČR Turizmus regiónu Bratislava

Poradie	Názov podujatia	Dátum konania
1	Deň Svätajurských pivníc	29.-30. 1. 2016
2	Fašiangy v Modre	6.2.2016
3	Fašiangová zabíjačka	6.2.2016
4	Staromestské fašiangy	6.2.2016
5	Pezinské vínne pivnice	13.2.2016
6	Vitis Aurea Modra	1.-2.4. 2016
7	Pekné víno s rozhľadom	2.4.2016
8	Výroba syrov v Abelande	2.4.2016
9	Vínne trhy Pezinok	15.-16.4.2016
10	Deň Modranských pivníc	9.4.2016
11	Svätajurské hody	22.-24.4. 2016
12	Lozorské všeličo	23.4.2016
13	Pezinské vechy	1.5-31.10.2016
14	Budmerická fazoľovica	7.5.2016
15	Malá vínna ulička	7.5.2016
16	Festival Živé vína	14.5.2016
17	Otvorené pivnice na Sv. Urbana	20.-21.5.2016
18	Deň Sv. Urbana	25.5.2016
19	Malacká šošovica	28.5.2016
20	Za vínom do Šenkvic	4.6.2016
21	Country guláš Lozorno	4.6.2016
22	Vinári v Chotári	18.6.2016
23	Umenie a víno Svätý Jur	25.6.2016
24	Festival Veltínov	25.6.2016
25	Víno a Levanduľa	2.7.2016
26	Letné ochutnávky Šenkvičských Vín 2016	9.7.-27.8.2016
27	Ríbezľový Devín	16.7.2016
28	Svätjakubský jarmok	23.7.2016
29	Za vínom a tradíciami	23.7.2016
30	Senecký vínný festival	29.7.-6.8.2016
31	Wine and Art	5.8.2016
32	Malá vínna ulička	13.8 a 20.8.2016
33	Kráľovstvo husaciny	3.9.-4.9.2016
34	Račianske vinobranie	9.9.-11.9.2016
35	Deň vo vinohradoch	10.9.2016
36	Vinobranie Pezinok	16.9.-18.9.2016
37	Krumpolový deň	17.9.2016
38	Farm fest	23.9.-25.9.2016
39	Modranské vinobranie	23.9.-25.9.2016
40	Gulášmajster spod Vysokej	24.9.2016
41	Farm fest	30.9.-2.10.2016
42	Pezinské vechy	1.10.-30.10.2016
43	Fyzulnačka	3.9.2016
44	Devínske vinobranie	17.9.2016
45	Farm fest	23.9.-25.9.2016
46	Vína na hrade Červený Kameň	1.10.2016

47	Jablkové hodovanie	8.10.2016
48	Festival svetových vín	27.10.2016
49	Tekvice v Abelande	29.10.2016
50	Devínsky festival vína	5.11.2016
51	Sviatok mladého vína z DNV	19.11.2016
52	Farm fest	9.11.-11.11.2016
53	Chute Malých Karpát	2.12.-3.12.2016

Zdroj: gob.sk, 25.04.2017

Medzi najvýznamnejšie vlastné podujatia Krajskej organizácie cestovného ruchu Bratislava Region Tourism (ďalej „KOCR“) patrili v roku 2016 podujatia Kráľovstvo husaciny, ktorej sprievodným podujatím bolo odhalenie vysokej sochy husi na námestí, skupina podujatí Farm Fest 2016 s cieľom obnoviť vzťah obyvateľov Bratislavského kraja a návštevníkov k tradičným produktom a výrobkom z regiónu, geolokačná hra Objavuj poklady bratislavského regiónu alebo Župná jeseň, čo bol projekt, ktorý zjednocoval jesenné podujatia zamerané na tradíciu, gastronómiu, históriu a špecifiká bratislavského regiónu. KOCR okrem toho bola partnerom pri organizovaní veľkého počtu ďalších podujatí, a taktiež propagovala Bratislavský kraj na 8 medzinárodných veľtrhoch cestovného ruchu. Okrem organizovania rôznych podujatí a propagácie regiónu realizovala KOCR v priebehu roka 2016 viaceré aktivity so zameraním na skvalitnenie infraštruktúry cestovného ruchu v regióne, pričom najvýznamnejšou bolo vytvorenie cykloodpočívadla a oddychovej zóny pri Pustom kostolíku vo Svätom Jure. Na rok 2017 má KOCR naplánované okrem iného spustiť vlastnú dotačnú schému na podporu rozvoja cestovného ruchu, ktorá by mala podporovať kultúrno-historické produkty CR, voľný čas a relax, kreatívne a inovatívne produkty so zameraním na rodiny s deťmi a gastroprodukty, resp. vytváranie a marketing nových alebo existujúcich produktov či podujatí pre všetky segmenty predstavujúce tradičné receptúry regiónu. KOCR vyčlenila 150 000 EUR na realizáciu dotačnej schémy pre rok 2017.

Zvýšený záujem o lokálne produkty sa mohol do určitej miery premietnuť aj do zvyšovania počtu zamestnancov práve v sektore poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu. Podľa Štatistického úradu pracovalo v roku 2014 v Bratislavskom kraji v tomto sektore 1817 zamestnancov, zatiaľ čo v roku 2016 1989 zamestnancov. Aj keď sa nejedná o drastický nárast počtu zamestnancov, podarilo sa zastaviť negatívny trend poklesu zamestnancov sektore poľnohospodárstva, ktorý pretrvával v posledných rokoch a naopak došlo k miernemu nárastu sprevádzanému aj znižovaním priemerného veku zamestnancov.

Tabuľka č.10: Vývoj počtu zamestnancov v poľnohospodárstve a rybnom hospodárstve v Bratislavskom kraji v rokoch 2009 – 2015

Územie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Slovenská republika	43 733	38 006	37 973	38 347	37 469	37 810	37 428
Bratislavský kraj	2 366	2 059	1 806	1 736	1 740	1 817	1 989
Okres Bratislava I	92	178	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Okres Bratislava II	31	N/A	206	N/A	N/A	216	N/A
Okres Bratislava III	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	36	104
Okres Bratislava IV	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Okres Bratislava V	115	89	56	N/A	N/A	93	100
Okres Malacky	681	661	555	506	548	586	628

Okres Pezinok	1 024	690	705	616	606	632	691
Okres Senec	374	329	261	155	249	254	278

Zdroj: ŠU SR

Opatrenie č. 2.2 Ochrana a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva

Výstupy (na úrovni aktivít):

Ukazovateľ	Počiatočné hodnoty	Stav po roku 2016
Počet obnovených/revitalizovaných kultúrnych pamiatok	0	4
Počet vybudovaných rozhľadní	0	0
Počet vybudovaných vodozádržných a protipovodňových opatrení	0	2

Výsledky (na úrovni opatrení):

Zvýšenie objemu NFP získaných do vidieckych oblastí BSK z PRV SR 2014 - 2020 oproti PRV SR 2007 - 2013	75 028 641 (z EPFRV)	35 432 740 (z EPFRV)
--	----------------------	----------------------

Dopady (na úrovni priorít):

Zvýšenie ekonomickej výkonnosti Bratislavského kraja	30 127 460 EUR (v PKS)	34 224 00 EUR (v PKS za rok 2015)
--	------------------------	-----------------------------------

Obnova kultúrnych pamiatok je jednou z dôležitých aktivít ochrany a rozvoja kultúrneho dedičstva. Aktivity zamerané práve na obnovu pamiatok sú oprávnené v rámci Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu kultúry. V roku 2016 boli v rámci oblasti I. Podpora ochrany a prezentácie kultúrneho dedičstva výzvy na predkladanie žiadostí o dotácie na podporu kultúry podporené viaceré projekty na obnovu kultúrnych pamiatok na území BSK. Z najsignifikantnejších vo vzťahu k plneniu Stratégie patria projekty Rekonštruovanie národnej kultúrnej pamiatky - sochy na podstavci – Svätý Florián v mestskej časti Bratislava – Vajnory s podporou 3 000 EUR, Pamiatková obnova hradu Čeklís v obci Bernolákovo s podporou 3 800 EUR, Obnova a rekonštrukcia národnej kultúrnej pamiatky v Doľanoch s podporou 5 000 EUR, Reštaurovanie kazateľnice z r. 1523 v Chráme Nanebovzatia Panny Márie v Pezinku s podporou 3000 EUR a projekt Odkrývame históriu v našom meste – Rímskokatolícky kostol sv. Jána Krstiteľa v Modre na cintoríne s podporou 12 000 EUR.

V rámci výzvy Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu kultúry na rok 2017 bol podporený jeden projekt na obnovu kultúrnych pamiatok. Konkrétne sa jedná o projekt Rekonštrukcia národnej kultúrnej pamiatky 649/2 – strecha sýpky v Čunove s podporou taktiež 8 000 EUR.

Aktivity na vybudovanie vodozádržných, protipovodňových opatrení a adaptačných opatrení na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy sú oprávnenými aktivitami v rámci Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu rozvoja vidieka. V roku 2016 boli v rámci tejto schémy podporené dva projekty, konkrétne Prvá mestská komunitná záhrada (mesto Modra) s podporou 5 000 EUR a Revitalizácia mŕtveho ramena rieky Morava – Gríbel (obec Suchohrad) s podporou 8 000 EUR.

Obrázok č.4: Komunitná záhrada – Modra

Zdroj: mesto Modra, 2017

Obrázok č.5: Mŕtve rameno Morava – Gríbel, Suchohrad

Zdroj: BSK, 2016

Na rok 2017 bolo z novej výzvy na podporu rozvoja vidieka podporených 9 projektov zameraných na adaptačné alebo vodozádržné opatrenia. Jedná sa o projekty:

- Výsadba a obnova tradičných stromov v centrálnej časti obce Šenkvice – 7 600 EUR
- Výstavba a modernizácia odvodňovacích systémov v obci Vlky – 10 000 EUR
- Nové studne v modranskom chotári - vybudovanie zásobníkov pitnej vody – Modra – 11 500 EUR
- Obnova sadu a gaštanice – Limbach – 3 700 EUR
- Revitalizácia mŕtveho ramena rieky Morava - Gríbel, 2. etapa – Suchohrad – 9 240 EUR
- Aktivity podporujúce vsakovanie zrážkovej vody do prírodného podlažia – Rusovce – 9 000 EUR
- Odvodnenie ul. Vinohradská opatreniami, ktoré zadržia zrážkovú vodu v území – Šenkvice – 8 300 EUR
- Skvalitňovanie verejnej zelene na Šarfickej ulici v obci Blatné – 3 000 EUR
- Obec Zálesie chce byť zodpovednejšia voči životnému prostrediu – 10 800 EUR

Tieto projekty budú realizované v priebehu roka 2017. Na základe nárastu počtu podporených projektov zameraných na adaptačné a vodozádržné opatrenia môžeme konštatovať, že si žiadatelia vo väčšej miere začínajú uvedomovať potreby realizácie týchto opatrení. Realizácií obdobných projektov by mal napomôcť aj Katalóg adaptačných opatrení miest a obcí Bratislavského samosprávneho kraja na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, ktorý je už spomínaný vyššie.

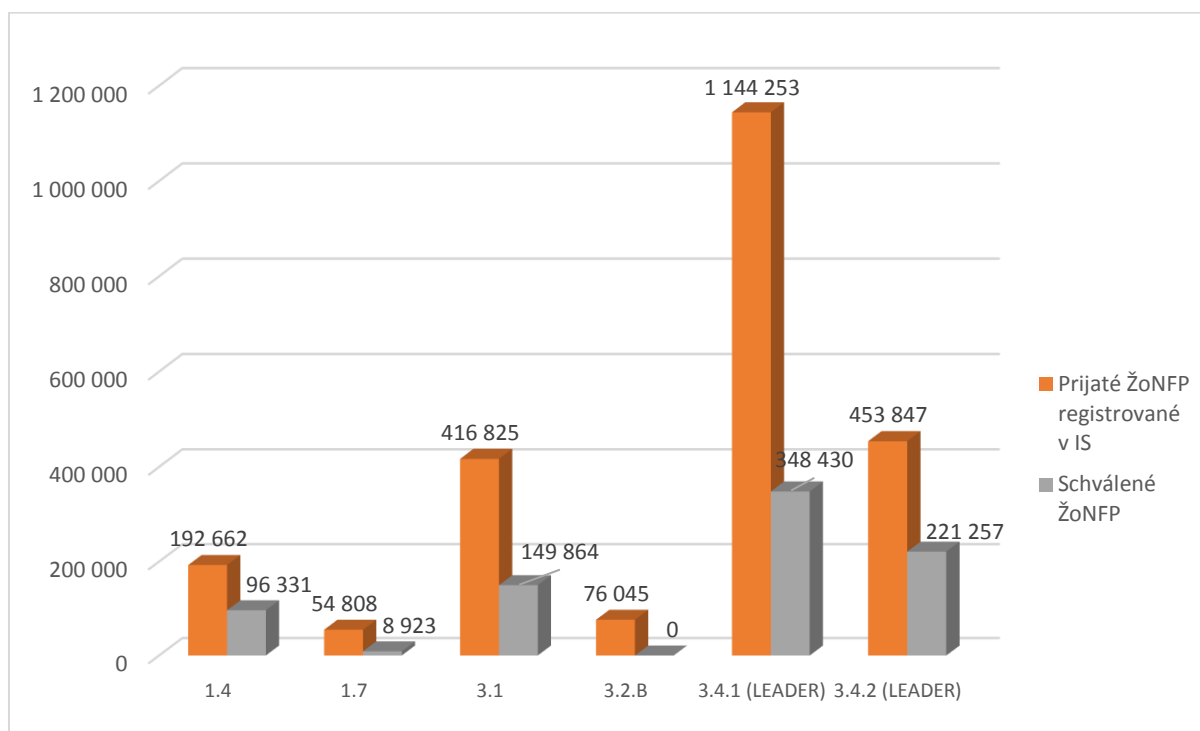
V rámci Programu rozvoja vidieka 2007 – 2013 bolo sumárne za celé programové obdobie v Bratislavskom kraji schválených 473 žiadostí, ktoré boli z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) podporené sumou 75 591 829 EUR. Program rozvoja vidieka 2014 – 2020 alokoval pre územie Bratislavského kraja z EPFRV sumu 35 432 740 EUR, čo nepredstavuje ani polovicu s porovnaním s predchádzajúcim obdobím. Pozitívom je ale zvýšenie alokácie pre nástroj LEADER. Zatiaľ, čo v programovom období 2007 – 2013 bolo v rámci Bratislavského kraja schválených 24 žiadostí s príspevkom EPFRV vo výške 569 687 EUR, pre programové obdobie 2014 – 2020 bolo v rámci PRV SR 2014 – 2020 alokovaných 3 174 021 EUR. Práve miestne akčné skupiny predstavujú kľúčových hráčov rozvoja vidieka a preto zvýšenie ich podpory je významným krokom pre ďalší rozvoj vidieckeho územia kraja.

Tabuľka č.11: Prehľad schválených ŽoNFP v rámci PRV SR 2007 – 2013 pre jednotlivé opatrenia za Bratislavský kraj k 31.12.2015 (aktualizácia 31.01.2016)

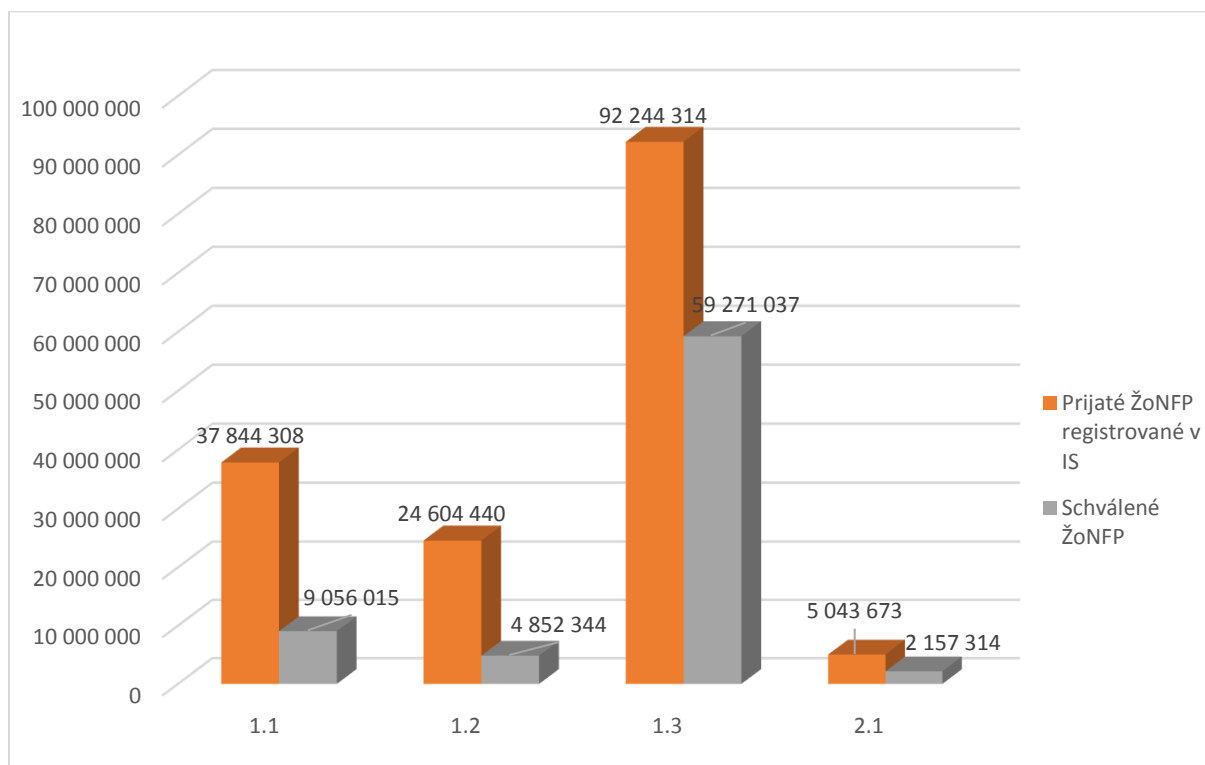
Číslo podopatrenia	Skrátený názov podopatrenia	Prijaté ŽoNFP registrované v IS		Schválené ŽoNFP		Neschválené ŽoNFP
		počet	žiadaný príspevok	počet	schválený príspevok (EPFRV)	počet
1.1	Modernizácia Fariem	184	37 844 308	102	9 056 015	82
1.2	Pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov	47	24 604 440	26	4 852 344	21
1.3	Infraštruktúra týkajúca sa rozvoja (pozemkové úpravy)	329	92 244 314	320	59 271 037	9
1.4	Zvšovanie hospodárskej hodnoty lesov	2	192 662	2	96 331	0
1.7	Využívanie poradenských služieb	33	54 808	12	8 923	21
2.1	Obnova potenciálu lesného hospodárstva	13	5 043 673	10	2 157 314	3
3.1	Diverzifikácia	2	416 825	1	149 864	1
3.2.B	Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu - časť B	1	76 045	0	0	1
3.4.1 (LEADER)	Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo	23	1 144 253	14	348 430	9
3.4.2 (LEADER)	Obnova a rozvoj obcí	11	453 847	10	221 257	1

Zdroj: apa.sk

Graf č.3: Prehľad schválených ŽoNFP v rámci PRV SR 2007 – 2013 pre podopatrenia 1.4, 1.7, 3.1, 3.2.B, 3.4.1 a 3.4.2 za Bratislavský kraj k 31.12.2016

Graf č.4: Prehľad schválených ŽoNFP v rámci PRV SR 2007 – 2013 pre podopatrenia 1.1, 1.2, 1.3 a 2.1 za Bratislavský kraj k 31.12.2016

Zdroj: apa.sk

Prioritná oblasť 3 Zlepšenie dopravnej infraštruktúry, podpora mobility a alternatívnych foriem dopravy

V rámci prioritnej oblasti 3 sú definované opatrenia:

- Opatrenie č. 3.1 Zlepšenie dopravnej infraštruktúry, podpora mobility a alternatívnych foriem dopravy;
- Opatrenie č. 3.2 Revitalizácia obcí a zlepšenie dostupnosti a kvality zdravotníckych, sociálnych a vzdelávacích služieb.

Opatrenie č. 3.1 Zlepšenie dopravnej infraštruktúry, podpora mobility a alternatívnych foriem dopravy

Výstupy (na úrovni aktivít):

Ukazovateľ	Počiatkové hodnoty	Stav po roku 2016
Počet vybudovaných cyklolátok	1	2
Počet novovybudovaných km ciest	0	0
Počet km vybudovaných cyklociest	0	0

Výsledky (na úrovni opatrení):

Úspora času v minútach pri používaní novovybudovaných a zrekonštruovaných ciest	0	0
---	---	---

Vzhľadom na aktuálnu dopravnú situáciu v rámci Bratislavského kraja je potrebné rozvíjať alternatívne druhy dopravy, ktoré by prispeli k odľahčeniu preťažených komunikácií. Rozvoj alternatívnych druhov dopravy ale môže mať tiež prínos v oblasti rozvoja turizmu.

V rámci Programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Rakúsko 2007 – 2013 bol vybudovaný cyklomost Slobody, spájajúci Devínsku Novú Ves s obcou Schlosshof. Na základe pozitívnych ohlasov spustil Bratislavský samosprávny kraj v spolupráci s Dolným Rakúskom prípravu na novom projekte vybudovania cyklolátok cez rieku Morava. Na základe spracovanej urbanistickej štúdie cezhraničného prepojenia územia BSK a susediacich rakúskych obcí boli dve lokality vybrané ako najvhodnejšie pre umiestnenie látok. Jedná sa o prepojenie obcí Vysoká pri Morave s obcou Marchegg a prepojenie obce Gajary s obcou Dürnkrot. Počas rokov 2015 a 2016 prebiehali intenzívne rokovania s rakúskymi partnermi ohľadom možností vybudovania spomínaných prepojení, pričom počas prvého polroku 2017 bolo rozhodnuté, že sa bude realizovať prepojenie obcí Marchegg a Vysoká pri Morave.

Budovanie cyklolátok na území kraj podporil BSK aj priamo prostredníctvom svojich dotácií. Konkrétne prostredníctvom Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu rozvoja vidieka. V rámci výzvy na rok 2016 bol podporený projekt vybudovania lávky ponad potok Gidra v obci Píla, ktorý slúži pre peších a cyklistov a zároveň je súčasťou náučného chodníka. Dotácia na tento projekt bola vo výške 8 000 EUR.

V rámci výzvy na rok 2017 bola zo strany obce Rohožník podaná žiadosť o dotáciu za účelom vybudovania lávky cez potok Rudávka pre peších a cyklistov. Potrebu lávky umocňuje fakt, že je plánovaná v tesnej blízkosti cesty III/1113, ktorá spája obec Rohožník s mestom Malacky, pričom spomínaná cesta je aktuálne využívaná vo veľkej intenzite ťažkými nákladnými autami a pohyb chodcov alebo cyklistov po tejto ceste je z pohľadu bezpečnosti veľkým rizikom. Na spomínaný projekt schválilo Zastupiteľstvo BSK dotáciu vo výške 15 000 EUR. Druhým projektom v rámci výzvy na rok 2017,

zameraným na rozvoj cyklotrás v kraji je projekt obce Jablonec, Jablonecký cyklochodník. Jedná sa o projekt budovania cyklochodníka spolu s cykolávkou ponad potok Gidra, ktorý prepája obec Jablonec s obcou Cífer, a teda Bratislavský kraj s Trnavským.

Obrázok č.6: Lávka pre cyklistov a peších v obci Píla

Zdroj: obec Píla, december 2016

OSÚRaRP v spolupráci s Odborom cestovného ruchu a kultúry podal v roku 2016 v zmysle AP BSK žiadosti o nenávratný finančný prostriedok z programu INTERREG V-A Slovenská republika – Maďarsko 2014 – 2020 na projekty „SACRA VELO“ a „Objavte Malý a Mošonský Dunaj na bicykli a na člně“. Cieľom projektu Sacra Velo je vytvoriť nový a unikátny cezhraničný produkt cestovného ruchu pomocou prezentácie bohatého kultúrneho, sakrálneho a prírodného dedičstva na území 4 žúp pozdĺž rieky Dunaj. Súčasťou projektu je tiež výstavba približne 4 kilometre dlhého úseku cyklotrasy od obce Vajnory po obec Ivanka pri Dunaji. Celkový rozpočet projektu bol stanovený na 2 869 233 EUR, pričom na aktivity BSK boli z tohto rozpočtu vyčlenené finančné prostriedky vo výške 757 801 EUR. Projekt „Objavte Malý a Mošonský Dunaj na bicykli a na člně“ sa zameriava na využitie bohatého prírodného a kultúrneho dedičstva cezhraničného územia a vytvorenia unikátnej atraktívnej a konkurencieschopnej európskej turistickej destinácie „Vnútrozemská delta Dunaja“, ktorá prispeje k zvýšeniu atraktívnosti a návštevnosti cezhraničného regiónu podunajskej oblasti. Projekt tiež zahŕňa vybudovanie alebo zrekonštruovanie cyklotrás o dĺžke približne 6 kilometrov v rámci území obcí Most pri Bratislave, Zálesie a mestskej časti Vrakuňa. Rozpočet projektu je na úrovni 2 986 181,62 EUR z toho

pre BSK bolo vyčlenených 220 000 EUR. Rozhodnutie o schválení resp. neschválení žiadostí je plánované na koniec júna 2017.

Ďalším kľúčovým projektom, ktorý OSÚRaRP v spolupráci s Odborom dopravy v roku 2016 pripravoval v zmysle AP BSK, bol projekt „Modernizácia cesty III. triedy 1113 Rohožník – Malacky“, ktorý by mal byť financovaný v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020. Projekt je vynútený nevyhovujúcim stavom, vysokou intenzitou predovšetkým nákladnej dopravy a nedostačujúcimi parametrami konštrukcie vozovky. Samotná modernizácia predstavuje rozšírenie cesty zo 6 metrov na šírku 9,5 metra v dĺžke 7,78 kilometra. Žiadosť o NFP bola podaná na začiatku roka 2017, pričom samotná realizácia sa na základe schválenia žiadosti očakáva v priebehu roka 2018. Celková suma projektu bola stanovená na 9 573 172,01 EUR. Modernizácia cesty prispeje okrem zvýšenia bezpečnosti aj k úspore času, ktorá bola v Analýze nákladov vyčíslená na 1 minútu 12 sekúnd na jeden prejazd daného úseku.

Druhým významným projektom, pripravovaným v spolupráci s Odborom dopravy, bol projekt Vybudovanie obchvatu Pezinok – Modra, ktorého hlavným cieľom je vybudovanie obchvatu miest Modra a Pezinok a obcí Vínosady, Slovenský Grob a Chorvátsky Grob za účelom odľahčenia dopravy na vyťaženom úseku cesty II/502 Bratislava – Pezinok – Modra, a zároveň zabezpečiť kvalitné napojenie spomínaného územia na diaľnicu D1, ktorá je zahrnutá medzi TEN-T koridory, teda koridory najvyššieho európskeho významu. Projekt by mal byť financovaný z IROP 2014 – 2020, pričom zatiaľ ešte nebol stanovený rozpočet projektu.

Opatrenie č. 3.2 Revitalizácia obcí a zlepšenie dostupnosti a kvality zdravotníckych, sociálnych a vzdelávacích služieb

Výstupy (na úrovni aktivít):

Ukazovateľ	Počiatočné hodnoty	Stav po roku 2016
Počet nových miest v materských a základných školách	0	665/508 ²
Počet projektov výstavby alebo dobudovania kanalizácií	0	3
Počet nových zriadených škôl na Záhorí	0	0

Výsledky (na úrovni opatrení):

Klesajú počet nevyhovených žiadostí o umiestnenie dieťaťa do MŠ	5611	4677
Podiel osôb, ktorým je poskytovaná sociálna služba na komunitnej úrovni na celkovom počte osôb, ktorým sa poskytujú sociálne služby	49%	N/A

Dopady (na úrovni priorít):

Miera urbanizácie Bratislavského kraja	81,30%	79,95%
--	--------	--------

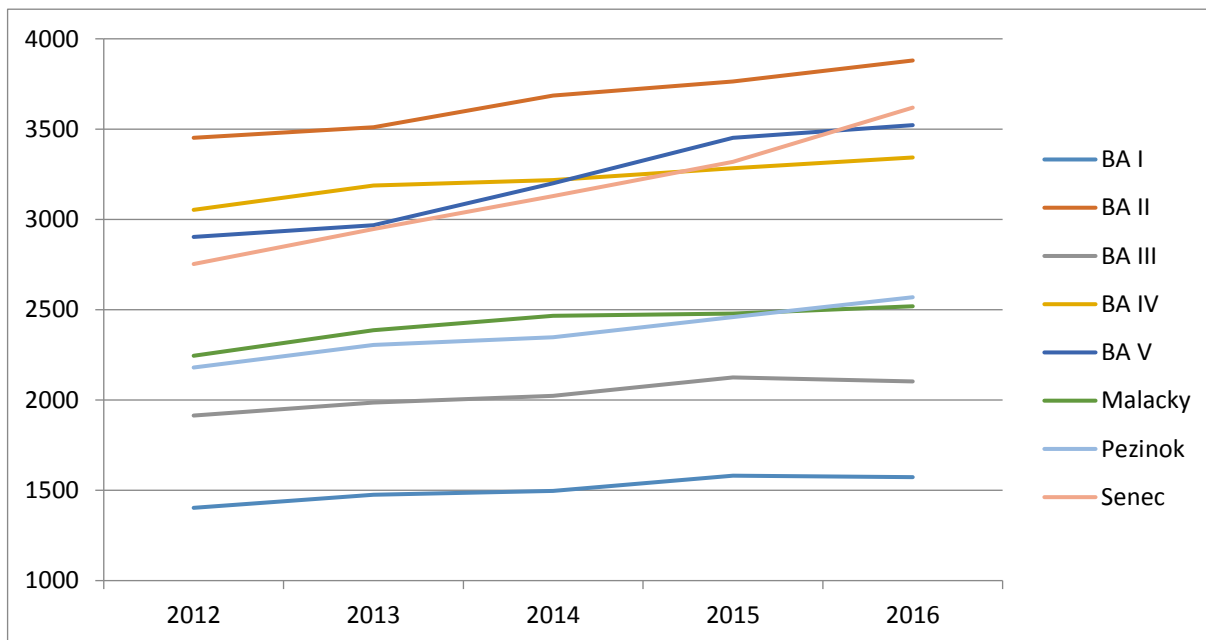
² Prvý údaj - materské školy za rok 2016, druhý údaj - základné školy za rok 2015

Jedným z najväčších aktuálnych problémov obcí, ale aj miest a mestských častí je nedostatočná kapacita materských škôl. Jedným z riešení tohto problému je rozširovanie kapacít materských škôl prostredníctvom Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020. Výzva na predkladanie projektových zámerov na zvýšenie kapacít materských škôlok bola vyhlásená 03.11.2016, pričom zo strany oprávnených žiadateľov bolo za Bratislavský kraj registrovaných 39 projektových zámerov v celkovej sume 18 miliónov EUR. Samotné žiadosti o NFP bude možné podávať do júla 2017. V roku 2015 vyhlásilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dve výzvy na rozšírenie a udržanie kapacít materských škôl. V rámci týchto výziev bolo z Bratislavského kraja úspešných 41 projektov v celkovej hodnote viac ako 5 200 000 EUR, pričom vzniklo 82 nových tried.

Bratislavský samosprávny kraj taktiež podporoval obnovu a rozvoj materských škôlok v rámci dotácií. Počas rokov 2013 až 2015 fungovala dotačná schéma Naša škôlka, náš kraj, v rámci ktorej bolo podporených dovedna 176 projektov v celkovej hodnote 853 000 EUR.

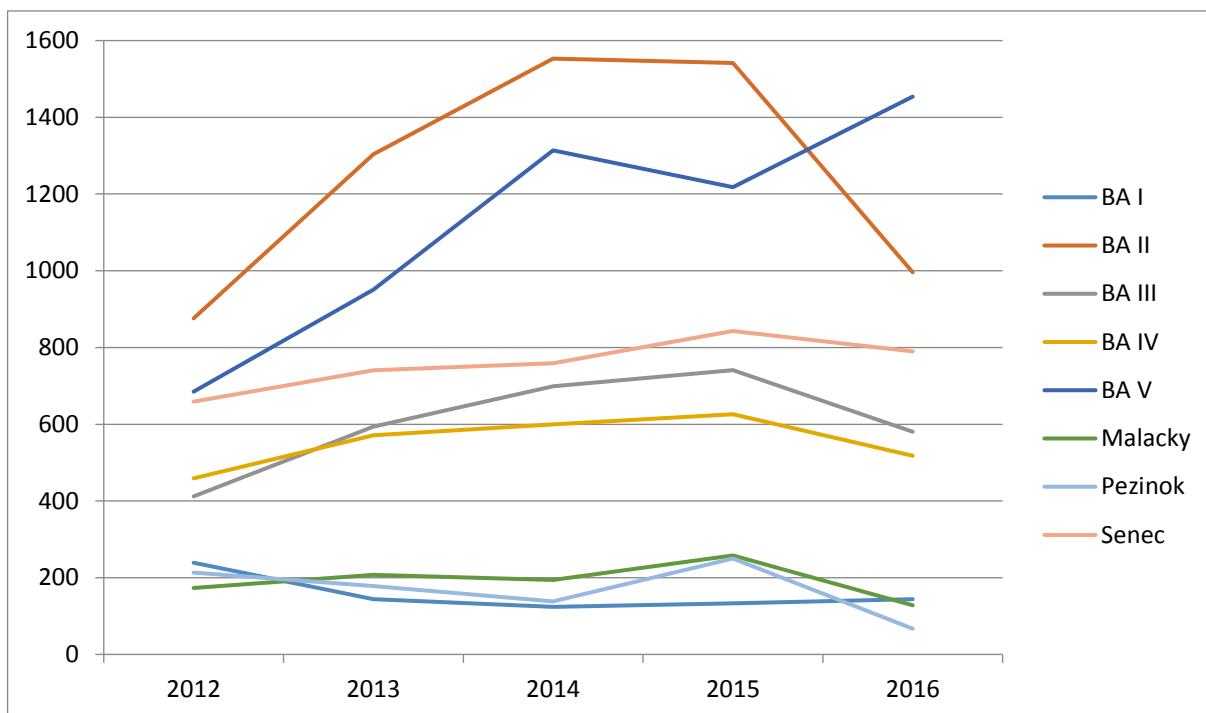
Spomínané dotačné schémy boli vytvorené na základe reálnej podpory miest a obcí, ktorá je vyjadrená počtom nevybavených žiadostí o umiestnenie dieťaťa do materskej školy. V roku 2014 bolo v Bratislavskom kraji spolu 5381 nevybavených žiadostí, pričom v materských školách bolo umiestnených 21 566 detí, takže nevybavené žiadosti tvorili štvrtinu z celkového počtu umiestnených detí. V roku 2015 bol doposiaľ zaznamenaný najvyšší počet nevybavených žiadostí v rámci Bratislavského kraja, keď bola dosiahnutá hodnota 5611 prípadov. Na základe zverejnených štatistík môžeme ale pozitívne konštatovať úspešnosť dotačných schém, nakoľko v roku 2016 bolo evidovaných iba 4677 nevybavených žiadostí, pričom celkový počet detí umiestnených v materských školách predstavoval 23 127.

Graf č.5: Vývoj počtu detí umiestnených v materských školách v jednotlivých okresoch Bratislavského kraja v rokoch 2012 – 2016

Zdroj: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Graf č.6: Vývoj počtu nevybavených žiadostí umiestnenia dieťaťa do Materskej školy v jednotlivých okresoch v rokoch 2012 až 2016

Zdroj: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Projekty výstavby alebo dobudovania kanalizácií, prípadne čističiek odpadových vôd predstavujú po finančnej stránke veľmi náročné projekty, ktorých realizácia bez externých zdrojov je pre obce takmer vylúčená. V rámci výzvy Operačného programu Kvalita životného prostredia zameranej na kanalizácie, ČOV a vodovody z dňa 03.07.2015 boli podporené tri projekty. Projekt Bratislavskej vodárenskej spoločnosti „ČOV Rohožník – rekonštrukcia a modernizácia“ sumou 2 411 191,72 EUR, projekt Združenia obcí Enviropark Pomoravie „Dobudovanie kanalizačnej siete v aglomerácii Veľké Leváre a rozšírenie ČOV Gajary“ sumou 15 357 640,84 EUR a projekt obce Lozorno „Rozšírenie kapacity ČOV Lozorno“ sumou 324 71412 EUR.

V rámci Bratislavského kraja bol za rok 2015 uvádzaný podiel osôb, ktorým je poskytovaná sociálna služba na komunitnej úrovni na celkovom počte osôb, ktorým sa poskytujú sociálne služby, na úrovni 49%. Vzhľadom na komplikovanosť zisťovania tohto ukazovateľa, ako aj z dôvodu nepresného nastavenia metodiky výpočtu tohto ukazovateľa prišiel návrh zo strany Odboru sociálnych vecí neuvádzať tento ukazovateľ a prepracovať metodiku výpočtu tohto ukazovateľa. Napriek nedostupným údajom ale môžeme konštatovať, že práve komunitné služby s využitím výhody znalosti prostredia majú vyšší potenciál mobilizovať miestne a regionálne technické i ľudské zdroje na kvalitné poskytovanie služieb. OSÚRaRP aj z tohto dôvodu pripravoval počas roku v zmysle AP BSK dva projekty na deinštitucionalizáciu dvoch vybraných zariadení sociálnych služieb. Prvým je projekt „Podpora deinštitucionalizácie zariadení sociálnych služieb v Bratislave – DSS a ZPS Rača“ v rámci ktorej bude transformovaných 36 miest sociálnej služby na komunitnej úrovni v celkovej sume 2 697 000 EUR a projekt „Podpora deinštitucionalizácie zariadení sociálnych služieb v okrese Pezinok – DSS a ZPB MEREMA“, kde bude transformovaných 52 takýchto miest v celkovej sume 2 891 000 EUR.. Vstup do projektov by mal byť Zastupiteľstvom BSK schválený v druhom kvartáli roka 2017.

V priebehu roka 2016 boli realizované viaceré významné aktivity zamerané na rozvoj vidieka, pričom medzi najvýznamnejšie sa bezpochyby radí **spustenie Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu rozvoja vidieka**. Najväčšími výzvami pre budúce roky v oblasti rozvoja vidieka sa ukazujú **oblasti verejnej osobnej dopravy a nemotorovej dopravy, rozvoja a deinštitucionalizácie sociálnych služieb a zvyšovanie kapacít materských škôl**.